

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

09 מרץ 2021

ת"פ 59529-07-19

לפני כבוד השופט יואל עדן

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: פלוני

נוכחים: ב"כ המאשימה עו"ד ליאת לוי סיגל

הנאשם וב"כ עו"ד מור עטיה ועו"ד אסף גל

החלטה	א' סיוון תשפ"א, 12/05/2021 תיק 59529-07-19 ש' יואל עדן
<p>לאור האמור בבקשה וההסכמה, מתיר פרסום הכרעת הדין מיום 9,3,21, אולם זאת בכפוף לכך שניתן בזאת צו איסור פרסום על כל פרט אשר יכול ויהיה בו כדי להביא לזיהוי המתלוננת, משפחתה, המתגוררים בבנין, הכתובת, או פרטי הנאשם עצמו, וכל הפרטים האמורים ישאר חסויים.</p> <p>כאמור בתגובת ב"כ המאשימה יש לחסות גם את כל פרטיו של הנאשם.</p> <p>בהכרעת הדין מופיע שם אשר יש לחסות, ונאסר פרסומו, זהו אותו שם המופיע בכל המקומות הבאים: עמ' 403 שו' 16, עמ' 415 שו' 1, שורה 26 (פעמיים) ושו' 13, ועמ' 416 שו' 1. ובנוסף כאמור חסוי גם שמו של הנאשם.</p> <p>מובן כי ככל שקיים בהכרעת הדין פרט נוסף אשר יכול ויהיה בו להביא לזיהוי של מי מהפרטים האסורים בפרסום כאמור, יש לחסותו.</p> <p style="text-align: right;">מכותב:</p> <p style="text-align: right;">הערות: 18d94c2d-8047-4a61-832f-dcd2b3f53f3a.pdf</p> <p style="text-align: center;">מסמך זה אינו חתום היות ונשלח במודם/פקס</p>	
<p style="text-align: center;">*** נחתם דיגיטלית ***</p> <p style="text-align: center;">אם לא התקבלה התשדורת בחלקה או במלואה, נא התקשרו עמנו מיידיית If part of transmission was not received - Please contact us immediately</p>	

חקיקה שאוזכרה:

חוק העונשין, תשל"ז-1977: סעי' 345(א)(1), 345(ב)(1), 348(ב)

חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955: סעי' 9, 11

מיני-רציו:

* בית המשפט המחוזי זיכה מחמת הספק נאשם בביצוע מעשה מגונה בילדה בת 8. נפסק, כי קיימות סתירות מהותיות בעדות של עדת הראיה וכי אין לקבל גישה אשר שוללת ראיה מרכזית מאפשרות בחינתה על ידי חוקרת הילדים, ושוללת מחוקרת הילדים את האפשרות להתייחס לראיה מרכזית זו במסגרת חקירתה את הקטינה.

* ראיות – חקירות – ילדים

* ראיות – סיוע – דרישותיו

* ראיות – סיוע – עדות קטין לפני חוקר נוער

* ראיות – סיוע – לעדות מתלונן בעבירת מין

* ראיות – סיוע – היקפו

* ראיות – עדות – חוקרת ילדים

* ראיות – עדות – קורבן עבירת מין

* ראיות – עדות – עדות קטין

נגד הנאשם הוגש כתב האישום מייחס לנאשם ביצוע עבירה של מעשה מגונה, עבירה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(1) לחוק העונשין. על פי כתב האישום, אביה של הילדה שחשש כי דירתו נפרצה הותיר את הילדה לשמור על אחיותיה במדרגות הבית והשכן שיצא מדירתו הסמוכה לדירת הילדה ליטף מספר פעמים את המתלוננת ברגלה, מעל הברך, ומעל בגדיה של המתלוננת, לשים גירוי סיפוק או ביזוי מיני. לאחר מכן הוא חיבק אותה התיישב במדרגות והושיב אותה על רגליו, הילדה ירדה ממנו והוא נמשיך ללטף את ידיה בחוזקה וכן ליטף אותה בגבה התחתון לאחר שהוציא את הגופייה מהחצאית שלה. בשלב כלשהו המתלוננת ואחיותיה בכו וצעקו בחדר המדרגות ושכנה המתגוררת במקום יצאה מביתה ונחלצה לעזרת המתלוננת ואחיותיה.

בית המשפט זיכה את הנאשם פסק כלהלן:

אין לקבל גישה אשר שוללת ראיה מרכזית מאפשרות בחינתה על ידי חוקרת הילדים, ושוללת מחוקרת הילדים את האפשרות להתייחס לראיה מרכזית זו במסגרת חקירתה את הקטינה.

שיקול הדעת המקצועי של חוקרת הילדים לבצע חקירה של הקטינה ביחס לראיה מרכזית, נשלל ממנה, בהחלטת ב"כ המאשימה שלא לאפשר הבאתו של הסרטון בפניה.

לסרטון משמעויות לא רק ביחס לשאלת הסיוע, ולמשמעות של הבכי אשר נחזה במסגרתו, אלא גם ביחס לכך שבסרטון נשמע כי נאמרת גרסה של האירוע על ידי מבוגרים, לאוזני המתלוננת הקטינה וגם שאלה זו הינה שאלה אשר לחוקר ילדים צריכה להיות האפשרות ליתן את דעתו למידת ההשפעה של דברים שכאלו, בזמן אמת, הנאמרים לאוזני קטינה, על גרסתה.

מחדל החקירה, ושליטת האפשרות לתקנו, מביאים למסקנה כי מדובר בפגיעה מסוימת בהגנתו של הנאשם, פגיעה אשר לא אפשרה מיצוי תפקיד חוקרת הילדים.

בהליך שכזה בו הראיה המרכזית הינה חקירתה של קטינה על ידי חוקרת ילדים, וראיה זו מובאת בפני בית המשפט באמצעות סיכום החקירה, תמלול החקירה, צילום החקירה והתרשמות חוקרת הילדים, מחדל חקירה שכזה הינו מהותי ומרכזי.

יש לדחות גישה השוללת מחוקר ילדים צפייה בראיה מהותית ומרכזית, ולמעשה אינה מאפשרת לו הפעלת שיקול דעתו המקצועי.

אין ליתן משקל לעדות השכנה, לא ביחס לאירוע כלשהו וגם לא כעדות אשר מכוחה ניתן יהיה ללמוד על קיומו של סיוע הנדרש בדין.

התוספת הראייתית הנדרשת מקום שהקטיין אינו מעיד בבית המשפט הינה סיוע. בהתייחסות למהותו של סיוע זה והתנאים להתקיימותו נפסק כי על הראיה לעמוד בשלושה תנאים מצטברים שהם – מקור נפרד ועצמאי, ראיה מסבכת, ועליה להתייחס לנקודה ממשית במחלוקת.

נקבע לא אחת כי סערת רגשות ומצב נפשי של מתלונן בסמוך לאירוע או בעת שמתגלה האירוע, יכול להוות את הסיוע הנדרש, ונקבע כי על המצב הנפשי להיות ניכר ולא שולי.

דרישת הסיוע הינה מהותית, היא מתחייבת בדין, ובלעדיה החוק אינו מאפשר הרשעה בנסיבות בהן העדות המרכזית הינה עדות אשר תועדה בידי חוקר ילדים, ללא עדות המתלונן בבית המשפט.

המאשימה לא עמדה בנטל המוטל עליה, לא הוכח מעל לספק סביר המיוחס לנאשם בכתב האישום המתוקן, ולא התקיימה דרישת הסיוע המהווה תנאי להרשעה.

הכרעת דין

הנאשם מזוכה, מחמת הספק, מהמיוחס לו בכתב האישום המתוקן.

כתב האישום המתוקן

1. כתב האישום מייחס לנאשם ביצוע עבירה של מעשה מגונה, עבירה לפי [סעיף 348\(ב\)](#) בנסיבות [סעיף 345\(ב\)](#) ו**סעיף 345(א)** [\(1\)](#) לחוק העונשין.

על פי כתב האישום המתוקן:

א. קטינה ילידת 2010 ("המתלוננת") ובני משפחתה מתגוררים בסמיכות לנאשם בדירה בבניין ("הבניין" ו"הדירה").

בתאריך 10.7.19 בסמוך לשעה 13:30, הגיעה המתלוננת אל הבניין יחד עם אביה ("האב") ושלושת אחיותיה הקטינות.

בהגיעם אל הבניין, ניסה האב לפתוח את דלת הדירה באמצעות מפתח הבית וכשהבין כי הדלת אינה נפתחת, עלה חשדו כי הדירה נפרצה. האב עלה אל גג הבניין, והותיר את המתלוננת לשמור על אחיותיה הקטינות בחדר המדרגות של הבניין, בסמוך לדירה.

בשלב כלשהו הנאשם יצא מדירתו הסמוכה לדירת המתלוננת. המתלוננת באותה העת, ישבה בחדר המדרגות עם אחיותיה הקטינות. או אז, הנאשם פנה אל המתלוננת וביקש ממנה, מספר פעמים, לשבת לידו במדרגות שבוין הקומה השלישית לרביעית שבבניין, תוך שהוא אומר לה שיביא לה הפתעה.

המתלוננת חששה ללכת ולשבת ליד הנאשם והמשיכה לשהות עם אחיותיה בסמוך לדירה. בשלב כלשהו, בחדר המדרגות בסמוך לדירה, הנאשם ליטף מספר פעמים את המתלוננת ברגלה, מעל הברך, ומעל בגדיה של המתלוננת, לשם גירוי סיפוק או ביזוי מיני.

לאחר מכן, בשלב כלשהו, הנאשם חיבק את המתלוננת, כשהוא עומד מאחוריה, הרים אותה, התיישב במדרגות והושיב את המתלוננת על רגליו, והכל לשם גירוי סיפוק או ביזוי מיני.

המתלוננת בתגובה, מיד ירדה מרגליו של הנאשם והתיישבה ליד הנאשם במדרגות הבניין.

או אז, הנאשם ליטף בחוזקה מספר פעמים את ידה של המתלוננת, מעל לבגדיה, לשם גירוי סיפוק או גירוי מיני.

בשלב כלשהו, כשהמתלוננת הייתה ליד אחיותיה הקטינות, הנאשם ניגש אל המתלוננת, הוציא את הגופייה מתוך החצאית אותה לבשה המתלוננת וליטף, מספר פעמים את המתלוננת בגבה התחתון, והכל לשם גירוי סיפוק או ביזוי מיני.

בשלב כלשהו במהלך המתואר לעיל, המתלוננת ואחיותיה הקטינות בכו וצעקו בחדר המדרגות ושכנה המתגוררת במקום יצאה מביתה ונחלצה לעזרת המתלוננת ואחיותיה. או אז, הנאשם אחז את המתלוננת בכתפה, לשם גירוי סיפוק או ביזוי מיני.

הנאשם במעשיו אלו ביצע במתלוננת שהינה קטינה מתחת לגיל 16 ושלא בהסכמתה חופשית מעשה מגונה שלא בהסכמתה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

2. במענה לכתב האישום, כפר הנאשם במיוחס לו, ונטען כי מדובר בעלילת דם חמורה ביותר נגדו, וכי אין באישומים המופנים כלפיו דבר.

אין מחלוקת כי בעת הרלוונטית התגוררו המתלוננת ובני משפחתה בסמיכות לנאשם.

הנאשם מכחיש את השתלשלות העניינים הנטענת בעת הגעת המתלוננת עם אביה לבניין.

הנאשם מאשר כי בשלב כלשהו יצא מדירתו, לאחר ששמע את האב מתעסק בארון החשמל ואף הציע לו עזרה. בתגובה השיב האב שהוא ינסה לעלות דרך הגג או שיתקשר לבעל הבית כדי להזמין פורץ. רק לאחר מכן, האב עלה אל גג הבניין, לאחר שביקש מהנאשם להמתין לו במקום, שכן ייתכן ויצטרך להסתייע בו. הנאשם נענה לבקשת האב, והמתין לפנייה ממנו בחדר המדרגות, בזמן שהאב עלה אל גג הבניין.

הנאשם מכחיש שהמתלוננת ואחיותיה או חברותיה ישבו על המדרגות, ונטען כי בפועל, הן עמדו ליד הקיר בסמוך לדלת דירתן. הנאשם מכחיש מכל וכל את הטענות כלפיו המפורטות בכתב האישום המתוקן, ביחס למעשים אשר נטען כי ביצע כלפי המתלוננת וטען כי לא פנה למתלוננת ו/או למי מאחיותיה, לא שוחח עימן, לא נגע בהן באופן כלשהו, ולא ניסה לעשות דבר מה מהנטען בכתב האישום המתוקן.

הנאשם מאשר שהמתלוננת ואחיותיה הרעישו (אם כי אינו זוכר בדיוק אם דובר ברעש שמקורו בבכי ו/או בצעקות, או שמא רעש אחר שאופייני להמולת ילדים). יחד עם זאת, הנאשם טוען כי הוא זוכר בוודאות שהשכנה אשר נטען שיצאה מביתה, כלל לא הייתה במקום. לטענתו, בפועל, אם המתלוננת היא שהגיעה ראשונה, ורק לאחר מכן האב ירד מהגג ושיתף שהוא חושד שדירתם נפרצה ושצריך להתקשר למשטרה.

נטען כי אז אם המתלוננת טענה בפני האב שהנאשם נגע במתלוננת, ובתגובה האב החל לתקוף את הנאשם במכות אגרופו בפניו, תוך שהנאשם מתחנן לאב שיפסיק להכותו ומנסה לסוכך על פניו. בד בבד, אם הנאשם הגיעה למקום, וניסתה להפריד את האב מהנאשם.

נטען כי בשלב מסוים, תוך שהאב מפליא בנאשם את אגרופיו, הצליח הנאשם לסור לדירתו ולסגור את דלת הדירה, בעוד שהאב מוסיף ודופק על דלתו, תוך שהוא צועק ומאיים על הנאשם.

עוד נטען כי כתוצאה מתקיפת הנאשם על ידי האב, הובהל הנאשם לטיפול רפואי, כשהוא סובל מהמטומות ונפיחות בפניו, וסימני חבלה באזור עינו.

הראיות

3. בפרשת התביעה העידו: ע.ת. 1 – אביה של המתלוננת, ע.ת. 2 אמה של המתלוננת ("האם"), ע.ת. 3 שכנה הגרה בקומה 2 ("השכנה"), ע.ת. 4 רס"ל אביחי לוגסי אשר הגיע למקום ראשון עם שוטר נוסף, ולאחר עדותו בוצעה השלמת חקירה ואותר סרטון מצלמת הגוף שלו, ע.ת. 5 רס"מ ---- חוקרת עבירות מין בחסרי ישע, ע.ת. 6 רפ"ק אריק תורג'מן, ע.ת. 7 גב' מירית דהן – חוקרת ילדים.

בפרשת ההגנה העיד הנאשם והעידה אמו.

4. מטעם התביעה הוגשו הראיות הבאות:

ת/1 – הודעת האב במשטרה מיום 10.7.19; ת/2 – הודעת האם במשטרה מיום 10.7.19; ת/3 א', ת/3 ב', ת/3 ג' – שחזור האירוע – תמלול, דיסק ומזכר, השחזור בוצע ע"י ע.ת. 5 רס"מ ----; ת/3 ד' – הודעתה של השכנה ע.ת. 3, אשר נגבתה ע"י ע.ת. 5; ת/4 – תמונות הנאשם לאחר האירוע אשר צולמו ע"י ע.ת. 5, בתמונות נחזות חבלות על פניו של הנאשם ונפיחות מתחת לעין שמאל; ת/5 מזכר של ע.ת. 5 ביחס לשיחה עם אמה של המתלוננת ובקשה לדעת אם אפשר לחקור את שתי בנותיה האחרות, וכי ניתנה הסכמה ביחס לאחת מהן, וכן צויין במזכר כי שוחחה עם חוקרת הילדים, וכי טלפנה אל השכנה וביקשה ממנה להגיע לחקירה; ת/6 א' – דו"ח פעולה מיום 10.7.19 שנערך ע"י ע.ת. 4 רס"ל אביחי לוגסי, אשר הינו השוטר שהגיע למקום; ת/6 ב' – דו"ח עיכוב הנאשם מיום

10.7.19; ת/6/ג' – דו"ח עיכוב של האב מיום 10.7.19; ת/7/א' – כתב ערובה של האב מיום 10.7.19; ת/7/ב' – אסמכתא לכליאת בגיר – ביחס לנאשם בו נכתב כי החשוד (הנאשם) אמר: "אני לא עשיתי כלום"; ת/8/א' אישור מיום 11.7.19 שניתן ע"י ע.ת. 6 לחקירת הנאשם ע"י חוקרת מיוחדת של משרד הרווחה ללא כל ליווי מטעם המשפחה; ת/8/ב' – בקשה להוצאת צו שחרור בערובה ביחס לנאשם; ת/8/ג' מזכר מיום 23.7.19 של ע.ת. 6 ביחס לשיחה של אם המתלוננת איתו, שהתקשרה אליו לברר לגבי נושא שחרורו של הנאשם;

ת/9/א', ת/9/ב', ת/9/ג', ת/9/ד' חקירת ילדים – חקירת המתלוננת מיום 10.7.19 אשר נערכה ע"י ע.ת. 7: סיכום חקירת ילדים, פניית חוקרת הילדים אל המשטרה ביחס לחקירת המתלוננת, תמלול החקירה, ודיסק החקירה; ת/10/א', ת/10/ב', ת/10/ג' חקירת ילדים – חקירת המתלוננת מיום 14.7.19 אשר נערכה ע"י ע.ת. 7: סיכום חקירת ילדים, תמלול החקירה ודיסק החקירה; ת/11/א', ת/11/ב', ת/11/ג' חקירת ילדים – חקירת המתלוננת מיום 17.7.19 אשר נערכה ע"י ע.ת. 7: סיכום חקירת ילדים, תמלול החקירה ודיסק החקירה; ת/12/א', ת/12/ב', ת/12/ג' חקירת ילדים – חקירת אחות המתלוננת מיום 14.7.19 אשר נערכה ע"י ע.ת. 7: סיכום חקירת ילדים, העדר תמלול החקירה, ודיסק החקירה – הקטינה לא השיבה לשאלות;

ת/13/א' סיכום חקירה מיוחדת של הנאשם מיום 11.7.19 שעה 20:10; ת/13/ב' סיכום ראשוני בכתב ידה של חוקרת חקירות מיוחדות מיום 11.7.19; ת/13/ג' תמליל חקירה מיוחדת של הנאשם מיום 11.7.19; ת/14/א' סיכום חקירה מיוחדת של הנאשם מיום 11.7.19 בשעה 20:11; ת/14/ב' דיסק חקירה מיוחדת של הנאשם מיום 11.7.19;

ת/15-אבחון וועדה רפואית; ת/16- מסמכי ביטוח לאומי. מסמכים אלו לא הוגשו, אלא הוצגו לע.ת. 6, סומנו והושבו לב"כ המאשימה;

ת/17- דיסק סרטון מצלמת הגוף של ע.ת. 4 אביחי לוגסי. דיסק זה הוגש לאחר השלמת חקירה. בישיבת 28.7.20, במהלך פרשת התביעה ולאחר שהעיד ע.ת. 4, הודיעה ב"כ המאשימה כי "לאור העדות ששמענו בדיון הקודם של הסייר לוגסי ע.ת. 4, השגנו את הדיסק ממצלמות הגוף שלו...". ב"כ המאשימה הוסיפה כי ב"כ הנאשם הוזמן לצפות בדיסק, אך הוא טרם צפה בו. בתחילה התנגד ב"כ הנאשם להגשת הדיסק, לאחר מכן חזר בו מההתנגדות, והדיסק הוגש.

יש לציין כי דיסק זה אשר נצפית בו הקטינה ביום האירוע, עת הגיעה למקום המשטרה, לא נצפה על ידי חוקרת הילדים. התייחסות לכך תינתן בהמשך, ויצוין כי משנאמר ע"י ב"כ הנאשם כי חוקרת הילדים צריכה לצפות בדיסק (פרו' עמ' 110 שו' 17) שללה זאת ב"כ המאשימה, תוך שנטען כי "היה והסרטון עולה בקנה אחד עם הראיות, אני לא חושבת שחוקרת הילדים צריכה לעיין בו, אין הכרח בעיקר שהמצב שם עולה מראיות אחרות שכן הונחו בפניה" (פרו' עמ' 111 שו' 1-2). גם בסיכומים חזרה ב"כ המאשימה על עמדה זו: "לעניין הצגת הסרטון לחוקרת הילדים, כפי שהצגנו אז, אנחנו לא סבורים שהיה צריך להציג סרטון, אנחנו חושבים שזה היה פוגע בהערכה של חוקרת הילדים" (פרו' עמ' 385 שו' 26-27).

ת/18 תמלול הדיסק ת/17 ממצלמת הגוף של ע.ת. 4 אביחי לוגסי;

ת/19 – מסמך שנערך ע"י ע.ת. חוקרת הילדים בתאריך 7.7.20, ביחס למהימנות עדות הקטינה המתלוננת.

5. מטעם ההגנה הוגשו הראיות הבאות:

נ/1 מזכר מיום 10.7.19 ביחס לשאלות שנשאל האב ע"י החוקר; **נ/2** הודעת אמו של הנאשם במשטרה מיום 10.7.19; **נ/3** הפניית הנאשם לחדר מיון מיום 10.7.19; **נ/4** סיכום ביקור של הנאשם במיון עיניים מיום 11.7.19; **נ/5** סיכום רפואי של הנאשם מיום 11.7.19; **נ/6**, **נ/7** מסמכים אלו לא הוגשו, אלא הוצגו לע.ת.6, סומנו והושבו לב"כ הנאשם; **נ/8** מסמך מיום 30.6.20 שנערך ע"י חוקרת הילדים בעניין שיחת טלפון שהייתה לה עם האב אשר סירב להעדת המתלוננת, ונכתב כי: **"לאור כך שאביה של הקטינה הביע את סירובו להעדתה של ביתו וכן לאור אי תמיכתו בהליך זה, החלטתי מיום 11.7.19 לאסור את העדתה עומדת בעינה"**; **נ/9** מסמך מהמוסד לביטוח לאומי, אישור נכות רפואית של הנאשם; **נ/10** תעודת נכה של הנאשם.

תמצית המסקנות

6. לאחר שנשמעו העדים ונבחנו הראיות, ולאחר בחינת טענות הצדדים, באתי למסקנה כי יש לזכות את הנאשם, מחמת הספק, מהמיוחס לו בכתב האישום המתוקן.

ענייני של הספק בשניים: ספק העולה מהעדויות המרכזיות – חקירות המתלוננת, וספק העולה ביחס לרכיב הסיוע הנדרש מקום שמוגשת עדות קטינ/קטינה באמצעות חוקר/ת ילדים.

הספק הראשון עולה מאי התאמות מסוימות בדברים אשר נאמרו בחקירת הילדים, מהחשש אשר איננו בעלמא ואשר עולה מתשובות בחקירת הילדים, להשפעת דברים שנאמרו לאוזני המתלוננת זמן קצר לאחר האירוע, כעולה מת/17.

הספק השני קשור בשאלה האם יש בסיוע הנטען ע"י ב"כ המאשימה – המצב והבכי של הקטינה כעולה מת/17 סרטון מצלמת הגוף של השוטר, ולחילופין הבכי אשר נטען כי היה עוד בטרם הגיע השוטר למקום, כדי להוות את הסיוע הנדרש בדיון.

אני מוצא קיומו של ספק בדבר השאלה ממה נבע הבכי הנחזה בסרטון, שכן דקות ספורות קודם לכן, חזתה המתלוננת באירוע אלים בין אביה לבין הנאשם, אירוע אלים לגביו אין מחלוקת, וקיים ספק אם הבכי וסערת הרגשות של הקטינה המתלוננת נובעים מאירוע אלים זה אשר בו חזתה בסמוך לכך, או מכך שסיפרה אודות אירוע כפי שנטען בכתב האישום.

ביחס לטענה על בכי עוד קודם לכן – סבורני, כי קיים ספק בשאלה אם אכן היה בכי עוד קודם לכן, והעדויות ביחס לכך מתייחסות למועדים שונים באופן שמקים ספק אם אכן כך הוא, ומעבר לכך, ספק נוסף קשור בשאלה אם מדובר בבכי הקשור כלל באירוע כנטען בכתב האישום, אם לאו.

סבורני כי מעורבותה של השכנה, אשר אני מוצא את עדותה ככוללת סתירות וכי לא ניתן בעדות זו אמון באופן שיאפשר קביעת ממצאים על פיה, כמעורבות אשר גם היא מוסיפה לספק האמור לעיל,

ומחזקת אותו. שכנה זו מתארת אירוע שונה לחלוטין מהאירוע אשר בכתב האישום, ואף ב"כ המאשימה בחרו שלא להאשים את הנאשם במעשה החמור אשר עדה זו מייחסת לו.

לכל אלו יש להוסיף את העובדה שמחדל חקירתי משמעותי נפל בחקירה זו. ת/17, סרטון ממצלמת הגוף של השוטר אשר הגיע למקום, מיד לאחר אירוע האלימות בין אביה של המתלוננת לבין הנאשם, לא היה בין חומרי החקירה, ולא היתה לו כל התייחסות בשלבי החקירה, ובחקירת ילדים של המתלוננת, ולמעשה סרטון חשוב זה נעלם מעיני כולם עד לחידוש החקירה אשר בוצעה במהלך פרשת התביעה, לאחר עדותו של השוטר אשר במצלמת הגוף שלו צולם ת/17 (ע.ת. 4).

עניין אחד, מהותי ומרכזי, לא תוקן, ואיננו עניין לתיקון בחקירה נגדית במהלך דיון בבית המשפט. עניין זה הוא חקירתה של המתלוננת על ידי חוקרת הילדים. חוקרת הילדים לא חקרה את הקטינה ביחס לראיה זו. השלמת החקירה אשר בוצעה ע"י המאשימה, באיתור הסרטון ת/17, היתה חלקית בלבד.

להלן התייחסות לראיות.

דיון והכרעה – הראיות והמסקנות

השתלשלות העניינים

7. מעדות האב ע.ת.1 עולה כי כשחזר לביתו אשר בקומה השלישית, בתו המתלוננת דפקה על הדלת ואמרה לו שהדלת נעולה, והוא אמר כי הדבר לא ייתכן שכן הוא יצא חצי שעה קודם והשאר את הדלת פתוחה. הוא התקשר למנעולן אשר אמר לו שיבוא בעוד שעה, זה היה זמן רב בשבילו, והוא החליט לעלות לגג וזאת בניסיון משם להיכנס לדירה.

על פי עדותו הוא אמר למתלוננת שתשמור על אחיה הקטנים שם והוא בינתיים יחפש דרך להיכנס לבית. (פרוי' עמ' 123 - 124).

הוא לא הצליח להיכנס לדירה מהגג, ולפיכך, ירד מהגג, וירד למטה מהקומה השלישית, ועלה אל הדירה דרך מה שהיא מכנה "המסתור". הוא הצליח להיכנס לדירה ומתוך הדירה פתח את דלתה. הוא מעיד: "אז אמרתי ל (הקטינה המתלוננת) שתשמור על האחים שלה הקטנים שם. אני בינתיים אחפש דרך איך להיכנס לבית. עליתי לגג, לחפש דרך. אני לא ידעתי מה קורה למטה בינתיים. ירדתי למטה מהגג, עליתי דרך המסתור לקומה שלישית... נכנסתי דרך החלון לבית, יש שם מפתח רזרבי, פתחתי את הדלת. אני רואה את הבית בלגן. לא כמו שהוא היה אז. התקשרתי למשטרה, אמרתי להם יש פה חשד לפריצה, תבואו מהר. אני לא יודע מה קורה בבית. ופתחתי את הדלת. הנאשם נכנס לבית. אמרתי לו "תצא החוצה מהבית. אל תעשה לי בלגן, אל תשאיר טביעות אצבע, יכול להיות שהיתה פה פריצה, תצא מהבית". הוא יצא מהבית. אשתי באותו זמן הגיעה מהעבודה". (פרוי' עמ' 124 ש' 20-27).

ואז מתאר האב כי אשתו עלתה לבית, והוא שמע את אשתו צועקת "... הוא נגע בה". ואז הוא מעיד: "אז התחלתי לצעוק עליו, ואז "מה אתה נוגע בה, מה זה" הוא התחיל להרים עלי ידיים, הוא חשב

שבאתי להתקיף אותו והתחיל לתת לי מכות. אז אני בתור הגנה עצמית, הגנתי על עצמי והוא המשיך. ואז היתה התוצאה. ואז באה המשטרה, מהחשד לפריצה, היא באה, לקחה את שנינו לחקירה". (פר' עמ' 125 שו' 9-4).

אנו למדים על שני שלבים – השלב האחד הינו מרגע שהתברר כי הדלת נעולה, האב עולה לגג ויורד למטה, ועובר דרך אותה קומה 3, קומת הדירה. השלב השני הינו מנקודה זו, ומעבר האב מקומה 3 אל הבניין למטה, ועד פתיחת הדלת מבפנים.

האירוע הנטען בכתב האישום המתוקן אמור היה להתרחש באותן דקות של השלב הראשון.

מצאתי לנכון לחלק את האירוע האמור לשניים, הואיל וקיימת חשיבות לשלבים, כפי שיפורט להלן מהעדויות השונות.

ע.ת. 2, אמה של המתלוננת, מעידה כי היא הגיעה למקום, לדירתם, בקומה 3, בשלב הראשון, דהיינו כשהאב עדיין ניסה להיכנס לדירה מהגג, ולא הצליח. מעדותה עולה כי היא הגיעה למקום, פגשה את המתלוננת ואת ילדיה האחרים, כשהם לבדם, ללא האב, ואז בדיוק האב ירד מהגג, וזה כשהיא נמצאת בקומה השלישית, והוא אמר שהוא לא הצליח להיכנס והוא ינסה דרך אחרת לעלות אל הבית, וכך היא מעידה:

"כשאני הגעתי לכניסה ראיתי רק את הילדים לבד בלי בעלי, אחרי כמה דקות ממש הוא ירד מהסולם דרך הגג, הוא אמר שהוא לא הצליח להיכנס לבית והוא ינסה דרך אחרת לעלות לבית... הוא אמר אני אנסה להיכנס מלמטה יש עוד איזה סוג של מעבר...". (פר' עמ' 179 שו' 9 – עמ' 180 שו' 1).

דהיינו, האם הגיעה בשלב הראשון, שלב שבו האב מנסה להיכנס לדירה מהגג, אינו מצליח, יורד חזרה, עובר דרך קומה 3, בה נמצאת דירת המגורים, ושם פוגש את האם ואת המתלוננת והילדים הנוספים.

האב ממשיך, בשלב השני, יורד מטה ועולה אל הדירה שבקומה 3, מלמטה ופותח את הדלת. האב אשר חשד כי היתה פריצה במקום מזמין משטרה, ולאחר שהוא פותח את הדלת, האם אומרת לו כי הנאשם נגע בילדתם המתלוננת, ואז מתחילה אלימות בין האב לבין הנאשם. אל מול גרסת האב על כי הוא פעל מהגנה עצמית, קיימת גרסת הנאשם אשר שונה לחלוטין ביחס לכך, ולגרסת הנאשם, לאחר שהאם אמרה לאב כי הנאשם נגע בילדתם, האב: **"פשוט התחיל לשלוח אגרופים, הוא התחיל פשוט להרביץ לי... אני איכשהו ניסיתי להגן על עצמי עם הידיים... הוא התחיל פשוט ממש להשתולל עם הידיים..."** (פר' עמ' 327 שו' 13-5).

באשר לשאלה באיזה שלב יכול היה להתקיים האירוע האמור בכתב האישום, דהיינו ביצוע המעשה המגונה המתואר בכתב האישום, מהשתלשלות העניינים דלעיל עולה כי אירוע זה יכול היה להתרחש בשלב הראשון, ובו בלבד.

כעת תיבחן גרסת המתלוננת בחקירת הילדים, אל מול העדויות הללו, וכפי שיפורט להלן, עולים קשיים מהגרסה, ועל קשיים אלו עמדה חוקרת הילדים גם תוך כדי גביית העדות, וגם במסקנותיה, אם כי לא מצאה היא מקום לתת משקל או להתייחס התייחסות של ממש לקשיים אלו.

עדות המתלוננת בפני חוקרת הילדים

8. הוגשו החקירות אשר בוצעו ע"י חוקרת הילדים, הן דיסקים הכוללים צילומי החקירות, הן תמלולם, והן סיכומי החקירות, ובנוסף מסמך מסכם ביחס למהימנות עדות המתלוננת (ת/19).

כאמור לעיל, וכפי שיפורט בהמשך, כאשר הגיע השוטר לוגסי (ע.ת. 4) למקום, היה הוא עם מצלמת גוף, אשר ביצעה צילום של מפגשו עם האם, המתלוננת, השכנה, האב, ועוד. ראיה זו חשובה ומהותית, והיא כוללת צילום של כל המעורבים דקות לאחר האירועים. הראיה לא היתה בתיק החקירה כלל, לא הובאה בפני חוקרת הילדים כלל, ולא היתה בפני ב"כ המאשימה או ב"כ הנאשם, עד אשר לאחר עדותו של ע.ת. 4 בבית המשפט חודשה החקירה והצילום ממצלמת הגוף אותר והוגש – ת/17.

כפועל יוצא מהאמור לעיל, חוקרת הילדים, אשר קיבלה חלק מחומרי החקירה, לפני שגבתה את עדותה של המתלוננת, לא קיבלה לידיה את סרטון מצלמת הגוף של ע.ת. 4 (ת/17) ולא יכולה היתה לשאול את המתלוננת שאלות ביחס לדברים אשר נחזים בסרטון זה, לרבות מצבה של המתלוננת אשר נחזה בסרטון זה, בכיה של המתלוננת אשר נחזה בסרטון זה, ולא יכולה היתה לברר עם המתלוננת את סיבתם של אלו.

חקירת הילדים הראשונה (ת/9/א', ת/9/ב', ת/9/ג', ת/9/ד'), מעלה מספר קשיים ביחס לאירועים ולהשתלשלות העניינים, וקריאת התמלול וצפייה בדיסק ת/9/ד', מעלים קושי מסוים.

לפני התייחסות לפרטים, נפנה לדברים האמורים בעמ' 5 לסיכום חקירת ילדים זו, מיום 10.7.19 (ת/9/א') וחוקרת הילדים כותבת: **"יש לציין כי דיווחה של הקטינה לא היה עקבי במהלך תיאורה את פעולות החשוד ביחס אליה. יתכן ואופן דיווח זה הינו על רקע אירוע מתמשך עם פעולות בעלי מאפיינים דומים (ציינה כי 3 פעמים הייתה ליד אחותה). כשנשאלה לגבי פערים שעלו בגרסתה הן על כך והן ביחס לסיום האירוע מסרה הסברים מספקים והצליחה להסביר את דיווחה"** (כך נכתב במקור).

ייאמר כי אכן כפי שנכתב בסיכום חקירת הילדים, דיווחה של הקטינה לא היה עקבי, ואכן היו פערים בגרסתה, ואולם, סבורני כי הקטינה לא מסרה הסברים מספקים ולא הצליחה להסביר את דיווחה, ובמובן זה מסקנתי שונה. יובהר, כי אין בעצם העדר עקביות מלאה, או בשוני מסוים בגרסאות, כדי להביא מיידית להקמת ספק או לשלילת עדות, בפרט כך הוא כאשר מדובר בנפגעי עבירות מין, וודאי כאשר מדובר בקטינים. יש לבחון היטב את כל הנאמר, ואין בטעות או סתירה בעניינים שאינם מהותיים, כדי לשלול קבלת הגרסה. ואולם, סבורני, כי בהצטרפות הדברים, כפי שיפורט להלן, ובשילוב של אלו עם הקשיים הנוספים, קם הספק.

בחקירת הילדים מיום 10.7.19 בנקודת הזמן 09:50 בסרטון החקירה ת/9/ד' אומרת המתלוננת: **"ואז אבא אמר לו כי הוא ישמור על כל האחים שלי"**.

מהאמור עולה, כי כאשר האב ראה שהדלת נעולה וביקש, בשלב הראשון, לעלות לגג כדי לנסות להיכנס לדירה, על פי גרסת הקטינה המתלוננת, האב ביקש מהנאשם לשמור על אחיה של הקטינה.

בעדותו בבית המשפט הכחיש האב, מכל וכל, אפשרות כי כך היה. האב אמר בחקירתו הראשית בבית המשפט, כי הנאשם היה נוכח במקום וכי הוא אמר למתלוננת "אני עולה למעלה תשמרי על האחיות שלך". (פרו' עמ' 127 שו' 18-19).

האב חזר על כך (בעמ' 128 שו' 8-9), נשאל על כך גם בחקירה נגדית, והדגיש כי לא אמר לנאשם לשמור על מי מילדיו: "אין מצב כזה שאני אומר לבן אדם שאני לא סומך עליו ... שישמור על הילדים שלי. אין מצב כזה". (פרו' עמ' 131 שו' 24-25). ומוסיף ביחס למתלוננת אשר נאמר לו שהיא אמרה את זה "או שהיא לא הבינה, או שחוקרת הילדים לא הבינה". ומוסיף שוב "אין מצב שאני אמרתי לו לשמור על הילדים" (פרו' עמ' 131 שו' 33 ועמ' 132 שו' 2) ובהמשך גם מוסיף ומציין סיבה נוספת מדוע לא ייתכן שהוא היה אומר לנאשם לשמור על בנותיו.

לכאורה, אין מדובר בנקודה מהותית, ואולם משמדובר באירוע אשר נטען בו למעשים שעשה הנאשם תוך כדי הזמן אשר על פי גרסת המתלוננת הוא היה צריך לשמור על אחיה, אין להתעלם מכך לחלוטין, אם כי המשקל הוא נמוך.

בהמשך חקירת הילדים, בסרטון ת/9/ד', המתלוננת אומרת כי הנאשם אמר להם לשבת במדרגות, היא לא רצתה, ואז היא ישבה, בשלב מסוים היא אומרת כי רצתה ללכת לקומה של אבא שלה, והנאשם הלך אחריה, ואז, בנקודת הזמן 0:13:33 בסרטון ת/9/ד' אומרת המתלוננת כי הנאשם "מנסה להרים אותי".

ואז היא אומרת כי אביה ירד מהגג, והנאשם עשה עצמו כאילו הוא לא עשה כלום.

בנקודת הזמן 0:17:15 אומרת המתלוננת כי אמה באה, וכשהנאשם ראה אותה, הנאשם הפסיק.

חוקרת הילדים מעמתת את המתלוננת עם אמירתה הקודמת לפיה אמרה שכאשר אביה ירד מהגג אז הנאשם עשה כאילו לא עשה, והמתלוננת אומרת "שכחתי להגיד את זה". (בנקודת הזמן 0:17:31).

אפנה בעניין זה גם לתמלול של חקירת ילדים זו (ת/9/ג' עמ' 8 שו' 6-20):

ח': בואי תספרי לי כל מה שהיה מהרגע שהוא המשיך ללכת אחריך ולגעת עד שהוא ניסה להרים אותך.

נ': אמ ... אחותי אמרה שיש לה להתפנות והבית היה ... והבית היה נעול.

ח': בואי תספרי לי כל מה שהיה מהרגע שהוא ניסה להרים אותך עד שאבא ירד מהגג.

נ': אמ... בינתיים אמא שלי באה.

ח': מי באה? אמא?

נ': אמא ושהוא ראה אותה אז הוא הפסיק.

ח': ומקודם את אמרת שאבא ירד מהגג ואז הוא עשה כאילו הוא לא עשה.

נ': לא זכרתי להגיד את זה.

ח': אוקיי. אז בעצם כשאמא באה הוא הפסיק?

נ': כן.

ח': ומה היה עם אבא כשאמא באה?

נ': אמ..

ח': איפה הוא היה?

נ': הוא ירד".

בהמשך חוזרת המתלוננת לגרסה הקודמת על כי אחרי שהנאשם נגע בה אביה ירד מהגג (נקודת הזמן 0:28:31 בסרטון ת/9/ד', ועמ' 13 שוי 28-29 בתמלול ת/9/ג').

בהמשך שוב חוזרת המתלוננת על כך שמעשי הנאשם פסקו כאשר אביה ירד מהגג. ואולם, כעת היא מדברת על ליטוף בידיים שנפסק כאשר אביה יורד מהגג. (עמ' 17 שוי 12-17 לת/9/ג').

שוב מעמתת חוקרת הילדים את המתלוננת עם כך שקודם לכן אמרה המתלוננת שהאם באה והנאשם הפסיק, וכעת המתלוננת אומרת שהנאשם שמע את הסולם והפסיק, ומבקשת הסבר. והמתלוננת משיבה: "אחרי ש... אחרי ש... ש... שהוא שמע את הרעשים של הסולם, אבא שלי ירד ואז ואז כולם ישבו ליד אבא שלי..." וממשיכה ואומרת: "אבא שלי גם הביא את אחותי. כולם היו חוץ מאח שלי שאמרתי לך שהוא אצל מורה" ואז נשאלת המתלוננת "ואיפה אמא היתה?" ומשיבה: "אמא היתה בעבודה ואז אחרי חמ... בערך איזה 10 דקות היא באה" (ת/9/ג' שוי 18-25).

אנו רואים שוב שינוי של הגרסה בדבר הפסקת האירוע, ואנו רואים כי חוקרת הילדים מודעת לקושי זה, מעמתת את המתלוננת עם קושי זה, ואולם, כעת הקושי חוזר וגובר, ואינני סבור כי ניתן הסבר לכך ע"י המתלוננת.

קודם לכן, כאשר המתלוננת אמרה בתחילה שבעקבות הגעת אביה מעשהו של הנאשם פסק, ושינתה גרסתה לכך שכאשר אמה הגיעה הנאשם ראה אותה והפסיק, היא נתנה הסבר לשינוי הזה בכך שאמרה ששכחה לומר זאת, והכוונה שכחה לומר שאמה הגיעה. כעת הגרסה משתנה שוב, ללא הסבר, ומגרסה זו כעת עולה שהמתלוננת חזרה לגרסה הראשונה, שההפסקה היתה בעקבות חזרת האב למקום, ואילו האם הגיעה לאחר כ- 10 דקות, וכי כולם ישבו ליד האב.

קושי נוסף עם שינוי גרסה זה עולה כי כעת נאמר שהנאשם הפסיק את הליטוף בעקבות הופעת האב, וקודם לכן אמרה כי הנאשם ניסה להרים אותה אז האב ירד מהגג והנאשם הפסיק.

דהיינו – בגרסה אחת מדובר בהפסקת ליטוף ובגרסה השנייה בהפסקת ניסיון להרים אותה.

במהלך עדותה של הקטינה בפני חוקרת הילדים ניכר שינוי בסדר הדברים שאירעו, שינוי במקומות שהדברים אירעו, וחוקרת הילדים מנסה לברר את הדברים ואף אומרת לה כי היא (חוקרת הילדים) מבולבלת. הדברים נאמרו כמה וכמה פעמים, כך לדוגמא בעמ' 14 שוי 29 לת/9/ג' "רגע אז אני קצת מבולבלת אני רוצה לעבור איתך על מה שסיפרתי...". וגם בעמ' 14 שוי 29 "אז אני קצת מבולבלת".

בנקודת הזמן 0:29:20 אומרת המתלוננת " ... ואז תופס אותי ואז הוא הרים אותי". ובהמשך נשאלת לאן הוא הרים אותה והיא משיבה "עליו, שאני אשב עליו". ת/9/ג' עמ' 14 שוי 13-18.

כאמור לעיל, בתחילה אמרה המתלוננת שהנאשם ניסה להרים אותה, וכעת היא אומרת שהוא הרימה. המתלוננת ילידת 12/2010. האירוע אירע בתאריך 10.7.19, דהיינו כאשר המתלוננת בגיל כ- 8 שנים ומחצה.

מובן כי קיימת חשיבות לדברים ששמעה המתלוננת מאחרים, ואנו רואים כי חוקרת הילדים שואלת את המתלוננת למי היא סיפרה על כך, כיצד הגיבה אמה כשהיא סיפרה לה על כך, האם אמה שאלה אותה שאלות, האם היא דיברה עם עוד מישהו על מה שקרה, כיצד הם הגיבו, ועוד שאלות בקשר לכך. ר' לעניין זה ת/9/ג' עמ' 24- עמ' 26).

חוקרת הילדים רואה חשיבות לעניין זה.

מצאתי לנכון לציין זאת, לאור כך שמהדיסק ת/17 אשר התגלה מאוחר יותר, הצילום ממצלמת הגוף של השוטר אשר הגיע, עולה בבירור כי נאמרים דברים רבים לאוזניה של המתלוננת, על ידי המבוגרים הנמצאים לצידה.

מובן, כי אילו היה סרטון זה בפני חוקרת הילדים יכולה היתה לשאול את הקטינה ביחס לדברים אלו, אשר נאמרו לאוזניה בזמן אמת, דקות לאחר אירוע קשה אשר המתלוננת חווה בו, אלימות בין אביה לבין השכן.

עולה כי ברור למתלוננת שהאלימות בין אביה לבין השכן קשורה אליה, שכן היא מציינת שלאחר שהיא אמרה דברים לאמה, אמה הלכה לאביה, ואז החל האירוע האלים.

יש להוסיף כי בכמה מקומות בחקירת הילדים מיום 10.7.19, ת/9, בדיסק ת/9/א', ובתמלול ת/9/ג' עולות סתירות ועולה כי לוחות הזמנים אינם ברורים, סדר הדברים משתנה, הפעולות עצמן שנטען כי נעשו כלפיה של הקטינה משתנות, וכל אלו מביאים למסקנה כי יש לקבל את החלק הראשון בהתרשמות של חוקרת הילדים כאמור לעיל, על כי הדיווח של הקטינה לא היה עקבי, וכי היו פערים בגרסתה. ואולם, בניגוד למסקנת חוקרת הילדים, אינני מוצא הסברים מספקים לכך.

יכול ובכל אחת מאי ההתאמות, ובכל אחד מהשינויים, לא היה כדי להביא לקושי של ממש, ואולם, בהצטבר האמור לעיל, על רקע כך שהדברים קורים לצד אירוע אלים קשה בין אביה של המתלוננת לבין הנאשם, כאשר המתלוננת חווה באירוע אלים זה, ושומעת דברים מהמבוגרים אשר סביבה על האירועים, ובפרט כאשר קודם לכן נמצאת היא עם השכנה כאשר השכנה מעלה גרסה שונה לחלוטין לאירוע, וטוענת כי חזתה בנאשם מבצע במתלוננת דברים אחרים לחלוטין, אשר כלל לא באו בכתב האישום, מכלול זה מעלה את השאלה האם ניתן על יסוד עדותה זו של הקטינה הצעירה בשנים, להגיע למסקנה מעל לספק סביר, ומסקנתי היא כי גם אם היה קיים סיוע, היה בכך קושי.

ביחס לעדות השכנה תהיה התייחסות בהמשך, עדות זו רצופה סתירות, אין לתת בה אמון, ועולה כי גם ב"כ המאשימה לא מצאו מקום לקבל את גרסתה של שכנה זו ביחס לאירוע עצמו.

בתאריך 14.7.19 בוצעה חקירה נוספת של המתלוננת ע"י חוקרת הילדים (ת/10/א', ת/10/ב', ת/10/ג'). בחקירה זו שואלת חוקרת הילדים את הקטינה המתלוננת על דברים שנאמרו ע"י השכנה – על כי הנאשם נגע בחזה של המתלוננת. דברים אשר המתלוננת לא אמרה כלל קודם לכן.

המתלוננת נשאלת האם יש מישהו שליטף אותה בחזה, והיא משיבה בשלילה (נקודת הזמן 12: 03).

נאמר למתלוננת כי השכנה סיפרה שראתה מישהו שליטף אותה שם, והמתלוננת שותקת, ונשאלת שוב לגבי גרסת השכנה, ואז היא אומרת: **"לא, מה שהיא ראתה שהוא שם את היד שלו על הכתף שלי"**. (נקודת הזמן 21: 04).

המתלוננת אם כן, אומרת מיוזמתה על גרסה אחרת של השכנה, על השמת ידו של הנאשם על הכתף של המתלוננת, ושוללת מגע בחזה. ואולם, גם הגרסה הזו, של יד על הכתף לא נאמרה קודם על ידי המתלוננת, והיא נאמרת רק כעת, כאשר היא מעומתת עם גרסת השכנה.

המתלוננת נשאלת – **"מתי זה היה"** והיא משיבה **"כשהיא ראתה"** (נקודת הזמן 30: 04). ואז נשאלת המתלוננת למה היא לא סיפרה את זה פעם קודמת, שהנאשם שם יד על הכתף, והיא אינה משיבה (בנקודת הזמן 42: 04).

היא נשאלת מי זה ששם יד על הכתף, ונשאלת אם היא יודעת איך קוראים לו, ומשיבה בשלילה (נקודת הזמן 52: 04).

המתלוננת מתבקשת לספר על זה שהוא שם יד על הכתף ומשיבה: **"אחרי שאמא שלי באה אז... --- באה עם הילדים שלה... ואז כשירדנו לשחק אצלם אז אמא שלי היתה בקומה שלנו... ואני הייתי בין שתי הקומות. הוא ירד אחרי תפסתי את היד במעקה והוא שם את היד שלו על הכתף שלי"** (נקודת הזמן 39: 06).

אנו רואים גרסה אשר משנה את השתלשלות העניינים, ומדובר באירוע שנטען כי אירע לאחר שהאם הגיעה. ההתרשמות הינה כי הדברים החדשים הללו באים בגלל גרסת השכנה, וגם זאת, ביחס לחלק מגרסת השכנה. עולה ספק, לאור השינוי הנוסף ולאור כך שכעת מדובר באירוע אחר, כשהנאשם יורד אחריה.

ביחס להשתלשלות האירועים ההתרשמות של החוקרת היא כמו ההתרשמות הקודמת.

בתאריך 17.7.19 בוצעה חקירה נוספת של המתלוננת ע"י חוקרת הילדים, וכעת זהו שחזור, במקום האירוע.

בשחזור זה מובאת כעת הגרסה כולל החלק של נגיעה בכתף. יצויין כי לא מדובר על ניסיון להרימה אלא שהוא הרים אותה, וכעת חזרה לגרסה שהליטוף מסתיים כשנשמעו קולות מהגג.

כעת תהליך ההרמה הנטען הינו – מליד הדלת של המדרגות: **"ואז הוא הרים אותי מפה למדרגה הרביעית"** (נקודת הזמן 06: 05).

וכעת, שוב, סדר הדברים שונה, והליטוף מתבצע אחרי, והיא מתארת שאח"כ אביה בא, ולא כשאמה באה.

במסגרת ת/19 מתייחסת חוקרת הילדים למהימנות עדות המתלוננת. חוקרת הילדים מציינת כי דיווחה של המתלוננת לא היה עקבי במהלך תיאורה את פעולות הנאשם ביחס אליה, ולצד זאת היא סבורה כי המתלוננת מסרה הסברים מספקים והצליחה להסביר את דיווחה כאשר נשאלה על כך.

חוקרת הילדים מפרטת בטבלה חלק מהפערים, אולם אין הסברים של ממש של המתלוננת לפערים הקיימים. כך לדוגמא, הסבר כי אמה הגיעה לאחר 10 דקות, אינו הסבר לאמירה כי בגלל האם הנאשם הפסיק את האירוע.

סבורני, כי יש בכך אך להעצים את הפערים.

מכל האמור אני מוצא שורת פערים בגרסת המתלוננת, אשר בהצטברם מעלים קושי.

הצילום ממצלמת השוטר אשר הגיע למקום האירוע – השלמה חלקית של החקירה – אי הצגת ת/17 לחוקרת הילדים, ואי חקירת חוקרת הילדים את המתלוננת ביחס לראיה זו

9. כאמור לעיל, כאשר הגיע השוטר לוגסי (ע.ת. 4) למקום, היה הוא עם מצלמת גוף, אשר ביצעה צילום של מפגשו עם הנוכחים במקום. המדובר בראיה חשובה ומהותית, הכוללת צילום של כל המעורבים, זמן קצר לאחר האירועים, כאשר הם נמצאים בסערת רגשות, ולאחר אירוע אליס בין האב לבין השכן.

התיעוד ממצלמת הגוף כלל לא היה בתיק החקירה, וכלל לא בא בפני ב"כ המאשימה או ב"כ הנאשם, עד לאחר חידוש החקירה במהלך שמיעת הראיות.

לאחר שהעיד ע.ת. 4 בבית המשפט, החליטה המאשימה על חידוש החקירה, ובמסגרת חידוש חקירה זה אותר התיעוד ממצלמת הגוף.

יצוין, כי ב"כ המאשימה התייחסו לפעולות אלו כפעולות טכניות, והועלתה הטענה כי כלל לא מדובר בחידוש חקירה.

בהחלטה אשר ניתנה ביום 28.7.20 נדחתה טענת ב"כ המאשימה ונקבע כי מצב דברים בו נעשית פעולה לאיתור ומאותר סרטון אשר הופך להיות חלק מחומר החקירה, הפעולה של האיתור והכנת מזכר כזה או אחר הקשור בכך, כל אחד מאלו, וכולם יחד מהווים השלמת חקירה לכל דבר ועניין. השאלה אם מוצג מסוים, גם אם מדובר בראיה חיצונית פיזית, קיים עוד קודם לפעולה שמבוצעת, לא היא השאלה המכריעה בסוגיה אם מדובר בחידוש חקירה אם לאו. זאת ועוד, מדובר בראיה הקשורה ללב האירוע, מזמן אמת, ומדובר בחידוש חקירה לכל דבר ועניין.

העובדה שסרטון מהותי זה לא בא בחומר החקירה ולא היתה אליו כל התייחסות שהיא בשלב החקירה, בשלב חקירת הקטינה המתלוננת, ובשלב הכנת האישום, עובדה זו הינה בבחינת מחדל חקירתי.

מדובר במחדל אשר אינו מתייחס אך לראיה שולית וזניחה, אלא, לטעמי, מדובר בראיה מרכזית, שכן מדובר בתיעוד של הגורמים הרלבנטיים, ובראשם הוריי הקטינה המתלוננת והקטינה המתלוננת עצמה, ותיעוד של דברים שנאמרו על ידם, ונאמרו לאוזניה, וכן תיעוד של הקטינה עצמה ובכייה, והכל בזמן אמת, דקות לאחר האירועים.

לאחר חידוש החקירה ואיתור הסרטון, הוא הוגש וסומן ת/17, ותמלולו הוגש כת/18, ואולם יש לציין כי התמלול חלקי, לאור כך שמדובר לעיתים בכמה דוברים, ולעיתים בו זמנית.

משהסרטון לא היה בתיק החקירה כלל, הרי שהוא לא הובא בפני חוקרת הילדים כלל. לפיכך, חוקרת הילדים לא יכולה היתה לשאול את המתלוננת שאלות ביחס לדברים אשר נחזים בסרטון זה, לרבות מצבה של המתלוננת אשר נחזה בסרטון, בכיה של המתלוננת אשר נחזה בסרטון, ולא יכולה היתה לברר עם המתלוננת את סיבתם של אלו.

לכאורה, ניתן היה לומר כי זוהי ראייה עצמאית, חיצונית, אשר אין בהעדרה עד אותו שלב כדי לפגוע בהגנתו של הנאשם, הואיל ולכשהופיעה הראייה, שמורה היתה לב"כ הנאשם הזכות לחקור כל אחד מעדי התביעה, גם אלו שכבר העידו, על אודות העולה מסרטון זה, ואף לשאול את חוקרת הילדים שאלות על כך.

ואולם, עניין אחד, מהותי ומרכזי, לא תוקן, ואיננו עניין לתיקון בחקירה נגדית במהלך דיון בבית המשפט. עניין זה הוא חקירתה של המתלוננת על ידי חוקרת הילדים, ביחס לסרטון זה.

ב"כ המאשימה מבקשים לייחס לראייה זו, ת/17, סרטון ממצלמת הגוף של השוטר, חשיבות רבה, וטוענים הם שהבכי של המתלוננת הקטינה העולה מסרטון זה, הוא אשר מהווה את ראיית הסיוע הנדרשת. יש להוסיף כי במהלך הסיכומים בעל פה הוסיפה ב"כ המאשימה כי גם מראיות נוספות ניתן ללמוד על הבכי האמור, ולפיכך על סיוע.

חוקרת הילדים לא חקרה את הקטינה ביחס לראייה זו. השלמת החקירה אשר בוצעה ע"י המאשימה, באיתור הסרטון ת/17, היתה חלקית בלבד, ואין מדובר אך בהשמטה, שכן כעולה מדברי ב"כ המאשימה, סבורים הם כי לא נכון הוא להביא את הראייה בפני חוקרת הילדים.

לדברי ב"כ המאשימה: "אני חושבת שבתיק הזה לא היה נכון להעביר את הסרטון לחוקרת הילדים גם אם היה נמצא מראש בתיק החקירה, זה לא משהו שהיא צריכה לברר" (פרו' עמ' 386 שו' 7-6).

לגישת ב"כ המאשימה רק אם היה פער בין העולה מהסרטון לעדות אחד העדים או הילדה, אז היה מקום שחוקרת הילדים תחזור אליה:

"אני כן חושבת שלא היינו רואים משהו אחר בסרטון שלא עולה בקנה אחד עם עדות העדים או הילדה, כן היה צורך שחוקרת הילדים תחזור אליה בבירור כדי לגשר על הפער" (פרו' עמ' 369 שו' 7-9).

ב"כ המאשימה סבורים כי אין כל צורך להביא בפני חוקרת הילדים את ההקלטה.

סבורני כי אין לקבל גישה זו, אשר שוללת ראייה מרכזית מאפשרות בחינתה על ידי חוקרת הילדים, ושוללת מחוקרת הילדים את האפשרות להתייחס לראייה מרכזית זו במסגרת חקירתה את הקטינה.

אף אחת מהראיות האחרות איננה כה ישירה ובלתי אמצעית כאותו סרטון ת/17 אשר בו מצולמת הקטינה ונשמעים דברים בזמן אמת. לו בזמן החקירות הראשונות שחקרה חוקרת הילדים את

הקטינה היה בפניה סרטון זה, מובן כי יכולה היתה להיות לסרטון השפעה הן על השאלות אשר היתה היא שואלת את הקטינה, והן על מסקנותיה.

אין לנו ידיעה אם הדברים היו מחזקים או מחלישים את המסקנות של חוקרת הילדים, ואולם, ב"כ המאשימה שללו אפשרות זו של חוקרת הילדים לבחון ראיה מרכזית זו.

סבורני, כי אל להם לב"כ המאשימה לשים את שיקול דעתם תחת שיקול דעתו של חוקר ילדים.

אמירות כגון **"אני חושבת שבתיק הזה לא היה נכון להעביר את הסרטון לחוקרת הילדים גם אם היה נמצא מראש בתיק החקירה, זה לא משהו שהיא צריכה לברר"**, למעשה מעידות על גישה לפיה נשללת מחוקר ילדים התרשמות מראיה בה נחזית קטינה אשר הוא עצמו חוקר אותה, ונשללת מחוקר הילדים האפשרות לשאול את הקטינה שאלות ביחס לראיה זו, לעמת אותה עם ראיה זו, לברר עימה דברים העולים מראיה זו, וככלל להפעיל את שיקול דעתו שלו ביחס לחקירה אשר הוא, ולא אחר, מבצע.

גישת ב"כ המאשימה שוללת מחוקר הילדים הפעלת שיקול דעתו המקצועי.

מצב דברים זה, ניתן היה לתיקון, שכן משהתגלתה הראיה, במסגרת השלמת החקירה, ניתן היה להמשיך ולהשלים את החקירה, להביא את הסרטון בפני חוקרת הילדים, ולבצע חקירה משלימה של חוקרת הילדים, בפרט כאשר ב"כ המאשימה מבקשים ללמוד מסרטון זה כי הבכי של הקטינה הוא אשר מקים את ראית הסיוע.

טענת ב"כ המאשימה על כי בכי זה מקים את הסיוע הנדרש בדין, מצריכה בירור לסיבתו של הבכי, בפרט כאשר לבכי זה קדם אירוע אלים אשר המתלוננת נוכחת בו. אין לשלול את האפשרות כי חוקרת הילדים תחליט להפנות שאלות אל הקטינה ביחס לבכי זה, וביחס לסיבתו.

הסיבה יכולה לנבוע מאירוע אלים וקשה בין אביה של המתלוננת לבין הנאשם, אשר מתרחש דקות ספורות קודם לכן, בנוכחות המתלוננת, ויכולה היא לנבוע מאירוע דוגמת זה המתואר בכתב האישום המתוקן, ככל שאירע.

לא נדע אל נכון את התשובה לשאלות אלו, הואיל ולא התאפשר לחוקרת הילדים לבצע חקירת המתלוננת ביחס לראיה זו.

מדובר בשאלות אשר חוקרת הילדים יכול והיתה מחליטה להפנות אל הקטינה, ולא בשאלות שמופנות אל חוקרת הילדים בחקירה נגדית. דבר זה איננו ניתן לתיקון.

חוקרת הילדים נשאלה בעניין זה בעדותה בבית המשפט, לאחר התגלות הסרטון ת/17, ביחס לסרטון, וכך היא נשאלה:

"את היית מעוניינת לראות את הסרטון הזה אני אסביר לך על מה מדובר?". והשיבה: **"אם הוא רלוונטי לתיק אז כן, ואם הוא היה גם רלוונטי אני הייתי מציגה אותו לקטינה ושומעת את ההתייחסות שלה לדבר הזה"**. (פרו' עמ' 295 שו' 25-28).

בשלב זה, מתואר לעדה, חוקרת הילדים, בחקירתה הנגדית, כי מדובר על סרטון ממצלמת גוף של השוטר הראשון שהגיע לאירוע, ואשר בו נחזית הקטינה והוריה והשכנה, והיא נשאלת: **האם זה היה מעניין אותך ערך ראייתי כזה**." היתה התנגדות של ב"כ המאשימה, התנגדות שנדחתה, והעדה השיבה **"אני חושבת שזה תלוי בתוכן של הסרטון אם היו עולים שם איזשהם פערים מהותיים לגבי העדות של הקטינה או עדויות נוספות בתיק אז כמובן שהייתי מציגה אותו לקטינה ושומעת את ההתייחסות שלה. אני חושבת שגם אם היו מביאים לי את הסרטון לפני אני הייתי צופה בו ולא היו פערים יכול להיות שגם אני הייתי מחליטה עדיין להציג אותו לקטינה לבקש ממנה לתאר מה היא רואה בסרטון הזה"** (פרו' עמ' 297 שו' 13-19).

הנה כי כן, חוקרת הילדים נשאלה ביחס לסרטון במהלך עדותה, ומדבריה עולה כי יכול היתה מציגה אותו לקטינה, בין אם היו עולים פערים אל מול עדותה של הקטינה, ובין אם לאו.

שיקול הדעת המקצועי של חוקרת הילדים לבצע חקירה של הקטינה ביחס לראיה מרכזית זו, נשלל ממנה, בהחלטת ב"כ המאשימה שלא לאפשר הבאתו של הסרטון בפניה.

לסרטון משמעויות לא רק ביחס לשאלת הסיוע, ולמשמעות של הבכי אשר נחזה במסגרתו, אלא גם ביחס לכך שבסרטון נשמע כי נאמרת גרסה של האירוע על ידי מבוגרים, לאוזני המתלוננת הקטינה וגם שאלה זו הינה שאלה אשר לחוקר ילדים צריכה להיות האפשרות ליתן את דעתו למידת ההשפעה של דברים שכאלו, בזמן אמת, הנאמרים לאוזני קטינה, על גרסתה.

שאלת מידת ההשפעה של גרסה לאירוע, אשר נאמרת על ידי מבוגרים, הוריה של המתלוננת, בנוכחות המתלוננת, כלל לא נבחנה על ידי חוקרת הילדים. החלטת ב"כ המאשימה שלא להביא בפניה את הסרטון שללה את אפשרות חוקרת הילדים להפעיל את שיקול דעתה שלה, בין לצורך הפניית שאלות לקטינה המתלוננת גם בעניין זה, ובין לצורך ההערכה המקצועית של חוקרת הילדים בשאלה האם ניתן ללמוד מכך השפעה על גרסת הקטינה.

מחדל החקירה, ושלילת האפשרות לתקנו, מביאים למסקנה כי מדובר בפגיעה מסוימת בהגנתו של הנאשם, פגיעה אשר לא איפשרה מיצוי תפקיד חוקרת הילדים.

בהליך שכזה בו הראיה המרכזית הינה חקירתה של קטינה על ידי חוקרת ילדים, וראיה זו מובאת בפני בית המשפט באמצעות סיכום החקירה, תמלול החקירה, צילום החקירה והתרשמות חוקרת הילדים, מחדל חקירה שכזה הינו מהותי ומרכזי.

החוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) קבע חריג לדיני הראיות ואיפשר הגשת עדות אשר לא נשמעת בפני בית המשפט, החקירה במסגרתה מבוצעת על ידי חוקר ילדים, ולצדדים אין אפשרות לחקור את הנחקר אלא אך את חוקר הילדים, מקום שחוקר הילדים שלל אפשרות העדת הנחקר.

משזהו מצב הדברים, הרי שמוכן כי החקירה המבוצעת על ידי חוקר הילדים הינה בעלת חשיבות ראייתית מרכזית בהליך.

לבסוף הקביעות העובדתיות מתבצעות ע"י בית המשפט, ביחס לכלל הראיות, לרבות ביחס להתרשמות מהקטיין/קטינה, ואולם, תפקידו של חוקר הילדים אינו אך טכני בהבאת דברים של

הקטיין/קטינה בפני בית המשפט, אלא תפקידו הינו תפקיד מהותי ביותר, הוא המנהל את החקירה בה נחקרים הקטינים, והוא בורר את השאלות אשר ישאלו הקטינים, ולהתרשמותו יש משקל, הגם שלבסוף ההכרעה הינה של בית המשפט.

סעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) קבע, לאור החריגות של קבלת הראיה באופן שכזה, כי לא יורשע אדם על סמך ראיה לפי **סעיף 9**, שהיא עדות שתועדה בידי חוקר ילדים, אלא אם יש לה סיוע בראיה אחרת.

שוב, אין מדובר בעניין טכני, סיוע זה הינו הדרישה הגבוהה ביותר של תוספת ראייתית, במסגרת דיני הראיות.

הן החקירה של חוקרת הילדים, והן שאלות אשר ניתן וראוי היה לשאול ביחס לראיה המסייעת, נפגעו כתוצאה מהאמור לעיל, באופן אשר איננו סבור כי היה בחקירה נגדית או בשאלות הנשאלות במסגרת עדות חוקרת הילדים בבית המשפט, כדי לרפאה, שכן מדובר במחדל היורד לשורשו של עניין, וקשור לכך שלא נשאלה הקטינה המתלוננת שאלות רלבנטיות.

בסרטון ת/17 ניתן לראות את הגעתו וכניסתו של השוטר לוגסי אל הבניין. עם כניסתו לבניין ועלייתו במדרגות הוא פוגש באמה של המתלוננת, המצויה בסערת רגשות (57: 00), ולצד סערת הרגשות של האם, והדברים הקשים שהיא אומרת ביחס לנאשם, ניתן לראות את הקטינה המתלוננת יוצאת מדירה שמכיוון ימין, שזוהי ככל הנראה דירת השכנה, ונחזה כי המתלוננת הקטינה גם היא מצויה בסערת רגשות ובוכיה (02: 01).

השכנה נחזית לרגע אחד מימין, והאם אומרת לשוטר **"שניה אחת בעלי השאיר אותה עם החולה נפש הזה הוא התחיל לגעת בה"** והמתלוננת עוקבת אחרי דברי האם, וסערת הרגשות הרבה בה מצויה האם, ולאחר שחדלה מלהתייפח חוזרת להתייפח (14: 01).

סבורני, כי מדובר בראיה מרכזית ומהותית, והמתלוננת כמו גם האם, נחזות בסערת רגשות גדולה ביותר.

כפי שנפסק סערת רגשות לאחר גילוי דבר עבירה בכלל, ועבירות מסוג זה בפרט, יכולה, היא לכשעצמה, להוות כדי סיוע הנדרש בחוק. ואולם, עולה השאלה לסיבתה של סערת רגשות זו. אני מוצא ספק בשאלה האם סערת הרגשות הינה בעקבות האירוע הנטען, שביצע הנאשם, או שמא בעקבות סערת הרגשות הקשורה באלימות קשה אשר חוזה בה המתלוננת, זמן קצר, דקות ספורות קודם לצילום, לצד סערת הרגשות של האם, המשפיעה עליה באופן ישיר.

בנקודת הזמן 01: 19 שואל השוטר לוגסי את השכנה ואחרים שהיו שם כנראה, אך לא נחזים למצלמה **"אתם לא קשורים"** ותשובתה של השכנה היא **"אני לא, אני שומרת לה על הילדים"**. והאם מאשרת את הדברים.

כבר כעת לא ברור מדוע זה השכנה, אשר לטענתה היא היתה נוכחת באירוע, אשר איננו בכתב האישום, ואשר היא לטענתה הביאה להפסקתו, מוציאה עצמה מהתמונה כליל.

בנקודת הזמן 32: 04, לאחר שהשוטר עלה קומה, הוא יורד חזרה אל הקומה בה מתגוררת השכנה, ונכנס לדירת השכנה, בה נמצאים אותה עת השכנה, האם, המתלוננת וילדים נוספים.

השוטר מבקש כעת מהאם להסביר לו בדיוק מה קרה, והאם מספרת על השתלשלות העניינים ועל מה שנטען כי הנאשם עשה. הדברים נאמרים על ידי האם כאשר המתלוננת נמצאת איתה. תוך כדי כך המתלוננת בוכה ונשמע בכי של ילדים נוספים.

נוכיר כי מדובר בנקודת זמן שלאחר אירוע אלים בין האב לבין הנאשם, אשר המתלוננת נוכחת בו. אותה עת השכנה נוכחת, אולם אינה מעלה את גרסתה לאירוע השונה בתכלית.

לאחר מכן, בנקודת הזמן 40: 8, לאחר שהשוטר מגיע לדירת האב והאם, ושואל את האב שאלות, האב מספר גם הוא על האירוע, כאשר נוכחים האם והמתלוננת, השומעת את הדברים. תוך כדי כך גם האם אומרת דברים, אשר גם אותם שומעת המתלוננת הקטינה. יצויין כי נוכח גם אדם נוסף.

מובן כי האם והאב לא היו נוכחים באירוע הנטען בכתב האישום, והם מספרים את מה ששמעו.

האב מנסה לברר עם האם אם מה שהוא אומר נכון: **"תוך כדי הריס אותה, ככה הבנתי, כשירדתי למטה או כשעליתי לגג?"** (נקודת הזמן 41: 09) והאם אומרת דברים, והשוטר אומר **"אתם לא מדברים מובן"**.

הקטינה שומעת משני הוריה גרסה לאירוע אשר אף אחד מהם לא היה נוכח בו. אירוע אשר בעקבותיו היא מבינה שהיתה אלימות בין אביה לבין השכן.

יש לדחות גישה השוללת מחוקר ילדים צפייה בראיה מהותית ומרכזית, ולמעשה אינה מאפשרת לו הפעלת שיקול דעתו המקצועי.

עדות השכנה

10. השכנה מעידה אל אירוע מאוחר, אחר, ושונה מהאירוע אשר מתואר ע"י המתלוננת. כפי שפורט לעיל, כאשר מעוממת המתלוננת עם עדות השכנה, מאשרת המתלוננת רק רכיב אחד מעדות השכנה, והוא הטענה כי הנאשם הניח את ידו על כתפה של המתלוננת.

הוגש שחזור מיום 17.7.19 שערכה השכנה, והוגשה הודעתה של השכנה מיום 11.7.19 חלף עיקר חקירתה הראשית של השכנה (תמלול השחזור - ת/3/א', צילום השחזור ת/3/ב', מזכר ת/3/ג' וההודעה מיום 11.7.19 ת/3/ד'). וחקירתה הראשית התייחסה ליחסי השכנות שלה עם הנאשם עד לאירוע, והיא אומרת: **"יחסי השכנות היו תקינים, היינו אומרים שלום כשהיינו פוגשים אחד את השני, ולא דווקא אותו, זה עם כל השכנים. זאת אומרת שאני משתדלת להיות ביחסי שכנות עם כל השכנים בצורה אחידה"** (פרוי' עמ' 39 שו' 8-10).

השכנה הבהירה כי היא גרה בקומה שנייה, והנאשם, והמתלוננת ומשפחתה גרים בקומה שלישית.

בשחזור ת/3/א' - ת/3/ב', אומרת השכנה, ע.ת. 3: **"והאמא בדיוק נכנסה... אני באה להביא לה מים אני רואה שהוא מחזיק לה את היד חזק... ואז הוא ליטף לה את החזה"**. היא נשאלת איך הוא עמד

ואיך היא עמדה והיא מראה כי עמידה עם הגב לקיר, ואומרת כי הנאשם עשה זאת עם יד ימין: "על החזה הוא ליטף לה את החזה נגע לה... ואז ביד שמאל הוא תפס לה את הזרוע של יד ימין שלו, וביד ימין הוא ניסה לפתוח את הדלת" (עמ' ראשון לת/א/3).

בהמשך היא אומרת שהיא לקחה את המתלוננת והזיזה אותה מהנאשם וניסתה להכניס את המתלוננת לביתה של המתלוננת, ורצתה להרגיע אותה, והיא נכנסה לבית והיא צורחת. ואז אומרת השכנה שקראה לאמה של המתלוננת ואמרה לה שהיא מורידה את הילדים למטה ושתזמין משטרה לפריצה. ואז אמה של המתלוננת אמרה לה שהמתלוננת צריכה לשירותים דחוף, וכאן אומרת היא את הדברים הבאים: "אני אומרת לה תבואי תבוא גם את, תירגעי קצת באים אלי לבית (המתלוננת) נכנסת לשירותים ואז אני אומרת לה תרגיעי את הילדה ל(אמה של המתלוננת) ואז השנייה נכנסת לשירותים אני נכנסת איתה ... ואז היא אומרת שהוא נגע בה הוא נגע בה הבאתי לה קודם כל כוס יין שתירגע היא לא יכלה לשתות היא היתה כולה מפוחדת ומבוהלת". צפייה והאזנה בת/א/3 ב' בנקודת הזמן הזו 03:37, מעלה כי לא ניתן להבין את המילים שנכתבו בתמלול "אני נכנסת איתה".

מגרסה זו עולה כי האירוע שמתארת השכנה אירע לאחר שהאם הגיעה, וכאשר הנאשם והמתלוננת עומדים.

עוד עולה מגרסה זו, כי השכנה אמרה לאם המתלוננת להזמין משטרה לפריצה. יצוין כי ההשערה הראשונה היתה כי מדובר היה בפריצה לבית.

בהודעתה ת/א/3 ד' אומרת השכנה: "ואני ראיתי את השכן ... מלטף את ... (המתלוננת) בחזה מעל החולצה ואז כשקלט אותי הוא תפס ל(המתלוננת) את היד. בזמן הזה שאני רואה את הדברים (המתלוננת) צורחת ובוכה".

ביחס לנאשם אומרת השכנה בהודעתה: "הוא עומד בחושך ליד המעקה של המדרגות כשחשוך במדרגות ומנדנד את עצמו על המעקה והמעקה עושה רעש, וכשעוברים הוא צועק בה. זה קרה פעם או פעמיים שהוא עשה לי את זה. אני הבנתי שהוא לא בסדר אז לא התייחסתי לזה אבל הוא מפחיד אותי מאוד" (פרו' עמ' 2 שו' 35-38).

גרסת השכנה ע.ת. 3 בעדותה בחקירה נגדית בבית המשפט היתה: "כשאני הגעתי לקומה שלהם הוא עמד סמוך לדלת של הבית שלהם, שלו כאילו, ועם יד ימין הוא ליטף לה את החזה, זה מה שאני ראיתי" (פרו' עמ' 40 שו' 19-20).

העדה מוסיפה כי זה מה שראתה ואז לקחה את המתלוננת, נשאלת ומשיבה, כי הנאשם עמד ליד הדלת (פרו' עמ' 40 שו' 28-30).

העדה אומרת כי היא לא ראתה את המתלוננת יושבת על המדרגות, לא ראתה את המתלוננת יושבת על הנאשם, לא ראתה את הנאשם מלטף את המתלוננת ברגל או בברך, ולא ראתה אותו מריס את חולצת המתלוננת או מלטף אותה בגבה (פרו' עמ' 41 שו' 15-24).

לגרסתה היא ראתה רק חלק מהאירוע כאמור לעיל, על כי הנאשם עומד ליד המתלוננת סמוך לדלת הבית של הנאשם, שהיא סמוכה לדלת הבית של המתלוננת, והיא ראתה ששם הנאשם מבצע את מה שהיא אומרת.

העדה נשאלת: **"... לפי ההבנה שלך את האירוע את הראשונה בעצם שהגיעה למקום נכון?"** ותשובתה היא: **"הראשונה שראיתי שהוא נגע בה. ההורים שלה, אמא שלה הגיעה לפני והיא נכנסה לתוך הבית כי פרצו להם את הבית"** ובהמשך מוסיפה ומאשרת כי היא היתה הראשונה, והיא נשאלת אם היא קטעה את האירוע ועצרה אותו והיא משיבה בחיוב (פרו' עמ' 42 שו' 19-6).

העדה חוזרת ומאשרת את הדברים (פרו' עמ' 43 שו' 11-8).

השכנה מעומתת עם כך שהמתלוננת לא מסרה בשום שלב כי השכנה קטעה את האירוע, והמתלוננת אומרת שהנאשם שמע קולות מהגג ואז הוא הפסיק, והמתלוננת אומרת שהאב קטע את האירוע, והיא מעלה השערה: **"יכול להיות שהיא היתה בלחץ והיא לא הבחינה בין אבא שלה לביני"** (פרו' עמ' 43 שו' 12-27).

העדה נשאלת לגבי האירוע שהיא ראתה, והיא אומרת: **"אחרי שהוא קלט אותי אז הוא תפס לה את היד, כנראה ביד השנייה ואני משכתי אותה אליה עם הכתף"** (פרו' עמ' 48 שו' 33-32).

בהמשך אומרת ומבהירה: **"ז"א שבהתחלה הוא ליטף לה את החזה ואח"כ הוא תפס לה את היד"** (פרו' עמ' 50 שו' 13-12).

השכנה נחקרה ביחס לדברים שאמרה בחקירה הראשית על כי יחסיה השכנות היו תקינים, וכאן אנו רואים שינוי גרסה והיא מתחילה לספר שהיא ראתה את הנאשם עושה כל מיני תנועות והיתה מפחדת (פרו' עמ' 51 שו' 25). ובהמשך **"הייתי רואה אותו בחושך עושה תנועות כל מיני, תנועות על הקיר על הסורגים, זה מלחיץ וכשיש חושך בבנין וכשאתה עולה לבית ומתכבה את האור ואתה רואה את הדמויות האלה זה באמת מפחיד"** (פרו' עמ' 52 שו' 8-6), ודברים נוספים כפי שאמרה בהודעתה במשטרה.

בעדותה בבית המשפט עלה סתירה בדבריה כמפורט בפרו' עמ' 60-61 בשאלות שנשאלה לגבי ההסבר מדוע לא רצתה שהילדים שלה יעידו.

השכנה הוזמנה שוב להעיד, ובהמשך חקירתה הנגדית היא אומרת ביחס לשוטר: **"אמרתי לו שראיתי משהו והוא אמר לי תיכנסי כי הוא בכלל הזמינו אותו על פריצה ולא על הדבר הזה"** (פרו' עמ' 243 שו' 22-23).

היא נשאלת אם היא מתחילה להגיד לשוטר שהיא ראתה משהו ואז השוטר אומר לה שתלך מהשטח היא משיבה **"זה מה שאני זוכרת"** (פרו' עמ' 244 שו' 1-4).

העדה עומתת עם דבריה בעדות הראשונה שלה בבית המשפט (פרו' עמ' 45 שו' 15-13) שם היא אמרה: **"הוא לא, הוא לא רצה שנהיה בשטח, זה מה שאני יודעת, שהוא אמר שיש דברים שאני יכולה להגיד ויש דברים שאני לא יכולה להגיד וזה מה שהוא אמר לי"**. ותשובתה היתה שהיא אינה זוכרת מה היה מהרגע שהשוטרים הגיעו: **"אני גם אמרתי שיש דברים שאני לא זוכרת"**.

יש לציין כי החקירה הנגדית הנוספת של העדה היתה לאחר שהתגלה הסרטון ת/17, בו נחזית השכנה ולא נאמרים על ידיה דברים שכאלו, ואין דברים שכאלו נאמרים על ידי השוטר אליה, אלא דברים אחרים לחלוטין, על כי היא רק אומרת שהיא שומרת על הילדים, הא ותו לאו.

אינני מוצא מקום לתת אמון בגרסתה של השכנה, אשר כוללת סתירות, ושינויי גרסאות.

העדה מנסה בתחילת עדותה להציג תמונה של יחסי שכנות תקינים עם הנאשם, אך בהמשך מתברר כי לא כך הוא וכי היא מפחדת מהשכן, והיא אומרת שהוא עושה דברים מפחידים, ועוד דברים נוספים העולים מעדותה, אינני רואה מקום להרחיב, אולם הדברים עומדים בסתירה גמורה, ונראה כי לעדה טענות רבות וקשות כנגד הנאשם.

הטענות אשר טענה העדה, אשר עולות בחומרתן על דברי המתלוננת, על כי הנאשם נגע בחזה של המתלוננת, מוכחות ע"י המתלוננת עצמה, כמפורט לעיל.

זאת ועוד, עניין ההחזקה בכתף עומד בסתירה בין עדויות השכנה לעדות המתלוננת, לא רק לגבי עצם ביצוע פעולה זו, אלא גם לגבי המקום שהיא בוצעה.

אינני מוצא ליתן משקל לעדות השכנה ביחס לאף אחד מרכיבי עדות זו.

יש להוסיף כי העדות גם יוצרת למעשה לוח זמנים שונה מעדות האם ומעדות המתלוננת, ומתארת היא אירוע שלטענתה קרה לאחר שהדירה נפתחה ולאחר שהאם הגיעה, וצרחות ובכי אשר באותו שלב, גם האם לא מעידה עליהם.

ומכל האמור, אינני מוצא מקום ליתן משקל לעדות השכנה, לא ביחס לאירוע כלשהו וגם לא כעדות אשר מכוחה ניתן יהיה ללמוד על קיומו של סיוע הנדרש בדין.

עדות האם

11. בהודעתה של האם במשטרה ת/2, אומרת היא כי כשהיא הגיעה בעלה והילדים היו בחדר המדרגות, והמתלוננת ישבה על המדרגות וכולם רצו אליה חוץ מהמתלוננת וזה נראה לה מוזר, ואז המתלוננת אמרה שהיא צריכה לשירותים, והאם ירדה לקומה השנייה לשכנה, וביקשה שהמתלוננת תיכנס אליהם לשירותים, שכן ביתם היה עדיין נעול, והיא מוסיפה "ובזמן הזה בעלי שוב ירד טיפס דרך חדר השירות והצליח לפתוח את הדלת עם המפתח השני שהיה לו, תוך כדי שאני אצל השכנה בעלי צעק שאני אבוא" (ת/2 שו' 9-15).

מהאמור עולה כי האם הגיעה למעשה לאחר האירוע, המתלוננת לא היתה בוכיה, אלא לא באה אליה, והדבר נראה מוזר לאם.

לא מתואר כי המתלוננת היתה בוכיה, ולא מתוארים הדברים אשר השכנה מספרת.

האם אומרת בהמשך הודעתה כי השכנה אמרה לה לחכות אצלה עד שתגיע המשטרה והיא היתה עם השכנה וכל הילדים והמתלוננת, ואז המתלוננת נצמדה אליה והחלה לבכות והוסיפה כי היא בד"כ מאופקת ונדיר לראות אותה ככה (ת/2 שו' 16-20).

ואז מתארת האם ששאלה את המתלוננת מה קרה, והמתלוננת בכתה ואמרה שזה בגלל השכן הרוסי, והיתה נסערת וחנוקה מבכי, ובקושי דיברה וסיפרה שהשכן הרוסי יצא מהבית, התקרב אליה, היא התרחקה הוא המשיך להתקרב, הוא החל ללטף אותה בירכיים, תוך כדי שהיא מצביע על הירכיים מקדימה (יש לציין כי בשחזור המתלוננת מתארת תנועת יד הנוגעת בירך מצד ימין), והאם מוסיפה כי המתלוננת אומרת שהמתלוננת ניסתה להרים את הבת הקטנה כדי הנאשם יפסיק ויתרחק ואז הוא לא נתן לה להרים את הילדה, תפס אותה חזק ביד ומשך אותה "הוא בא להרים אותי כשהוא קרוב ואז הוא ראה שאבא עולה הוא עזבה אותי והלך ליד הדלת של הבית שלו ועמד שם" (ת/2 שוי 20-27).

ואז היא מתארת כי הלכה ואמרה לבעלה וסיפרה שהשכן הרוסי נגע במתלוננת, וכי השכן אמר "לא עשיתי לא עשיתי". וכי החלה אלימות בין האב לשכן והמשקפיים של בעלה נשברו והיא ראתה את השכן בועט בבעלה באזור הבטן והחזה, ואז בעלה נתן לו אגרוף בפנים ודחף אותו, ואמו של הנאשם עמדה ביניהם וניסתה להפסיק (ת/2 שוי 28-37).

האם נשאלת האם השכנה שמעה את השיחה עם המתלוננת והיא משיבה: "אני יודעת שזה אצלה בסלון, צריך לשאול אותה אם שמעה כי שתי הבנות שלנו בכו, והילדים האחרים היו גם בסלון, לא יודעת מה שהיא שמעה" (ת/2 שוי 75-77).

מהדברים האמורים עולה כי המתלוננת סיפרה את הדברים לאם, בסלון ביתה של השכנה, ולא בשירותים.

ביחס לשאלה האם בכייה של המתלוננת היה באותה נקודת זמן, לפני שהגיעה המשטרה, ולפני האלימות בין האב לשכן, או לאחר מכן, אנו רואים בעדותה של האם כי היא אינה זוכרת את הדברים היטב.

בעדותה בבית המשפט עמ' 183 שוי 19-24, היא מתארת: "עליתי, אמרתי לך, עם (המתלוננת) ועם הקטנה על הידיים, ובעלי אמר שצריך להזמין את המשטרה, אז צעקתי לו כאילו לא צריך להזמין משטרה לפורץ, צריך להזמין משטרה למי שבה ב(המתלוננת) ומאז הוא פתח דלת ויצא, הוא כמו לא הרבית, לא היכה לא עשה כלום, אבל כאילו עמד בהתקפה כזו ואז (המתלוננת) התחילה לצרוח ממש כאילו איבוד שליטה לגמרי, היא והקטנה וכל מי שהיה אצל ----, ממש כאילו היה בכי, כאילו ממש לא, אני ישר עוד פעם ירדתי אמרתי שהיא לא צריכה לראות את כל זה. כאילו זה מה שחסר לי שכאילו עוד פעם היא תראה ש".

מכאן עולה התחיל בכי, לקראת האלימות שהיתה, ולא רק המתלוננת בכתה, אלא גם הילדה קטנה בכתה. מתואר כאן בכי בשלב האלימות. ייתכן שהיה זה בכי נוסף על הבכי הקודם שהיה בשעה שהמתלוננת סיפרה את הדברים.

מדברי האם עולה כי אין היא זוכרת בדיוק את סדר השתלשלות העניינים והיא אף פונה בשאלה אל ב"כ המאשימה תוך כדי עדותה, והיא מעידה על האירוע האלים, כי אמו של הנאשם יצאה "היא עמדה ככה ברווח ביניהם ואני עמדתי מהצד, כאילו הם עמדו שלושתם במקביל ואני בצד, ואז הם התחילו את המכות ביניהם, כאילו אני הייתי ככה עם (המתלוננת והקטינה הנוספת) בצד, הם התחילו את המכות, איך זה היה בדיוק? מה היה רשום פה?" (פרו' עמ' 187 שוי 1-5).

בנקודת זמן בית המשפט מעיר לאם כי לא תפנה בשאלה אל ב"כ המאשימה, והיא נשאלת אם היא זוכרת או לא זוכרת ומשיבה "זוכרת את זה בתור לא ממש מסודר זה ממש לפי הרצף" (פרו' עמ' 187 שו' 7).

ספק ביחס לסדר הדברים עולה גם מהמשך הדברים שאמרה האם, היא אומרת שכשהגיעה עוד לא ראתה את בעלה ואת השכנה, וראתה רק את הילדים בכניסה, וכשנשאלה מי הבא בתור שראתה את השכנה או את בעלה, היא משיבה: "לא, קודם את יעקב, הוא ממש ירד אחרי דקה וחצי, ירד מהגג, את ---- אח"כ ראיתי רק כש(המתלוננת) רצתה ללכת לשירותים אז היא יצאה כבר אמרה לי תיכנסי אלי, תביאי להם לשתות ותחכו אצלי, היא לא אמרה לי עדיין כלום, גם כשהייתי אצלה האמת היא לא אמרה לי כלום, כשהגיעו המשטרה וכשהיא התחילה ככה לבכות אז היא אמרה רציתי להגיד לך ולא יכולתי לדבר לידה" (פרו' עמ' 188 שו' 20 – עמ' 189 שו' 6).

מהדברים הללו עולה ספק בשאלה האם המתלוננת התחילה לבכות לאחר הגעת המשטרה, או שבכתה גם קודם לכן.

האם נשאלה לגבי סדר הדברים שאמרה בהודעתה במשטרה ביחס לצעקה של בעלה ורק אח"כ סיפרה על החשיפה, והיא אומרת: "יכול להיות שזה היה סתם, אני לא זוכרת בוודאות ממש, אנחנו היינו אצל ---- בבית והוא אומר שהוא יוצא לנסות לפתוח בכל אופן ואצל ---- בבית היא סיפרה לי את כל הסיפור ורק אח"כ הצליח לפתוח את הבית" (פרו' עמ' 193 שו' 23 – 194 שו' 3).

בהמשך נשאלת האם האם מרגע שהיא חזרה לדירה, האם המתלוננת והשכנה שוחחו ביניהן, ואם כן מתי והיא משיבה: "הם לא דיברו ביניהם, היא אמרה את זה ראשונה, (המתלוננת) סיפרה ראשונה את הסיפור מולי וכש---- שמעה היא אמרה לי כן, כן אני ראיתי ולא יכולתי להגיד לך כי לא רציתי שכל הילדים ישמעו... היא לא דיברה עם ---- אבל כש---- שמעה אז היא הוסיפה לי תוך כדי כמה נקודות שלא ראיתי אותן" (עמ' 94 שו' 14-22).

בהמשך אומרת האם כשנשאלה על דברים שאמרה בעדותה ולא אמרה במשטרה, כי "יכול להיות סתם מהבלבול או משהו..." (פרו' עמ' 209 שו' 20), ובהמשך: "זה הכל היה בלבול, (המתלוננת) צרחה צרחות שבאמת אף פעם לא שמעתי, והקטנה כאילו כולם צרחו כזה בצורה מאוד היסטורית הכל היה מבלבל, ולא מצב כזה שאני בפוקוס ובמינה בכלל מה קורה איתי, הכל היה מהיר כזה ואף אחד לא ציפה שיהיה אירוע מתגלגל" (פרו' עמ' 210 שו' 3-6).

בהמשך נשאלה האם כיצד המתלוננת הגיבה בזמן המכות, "היא המשיכה לבכות את אותו בכי באותה הצורה, לא זכור לי שהיה, גם ככה היתה בוכיה, היא המשיכה לבכות" (פרו' עמ' 212 שו' 1-2).

מכל האמור, ניתן ללמוד על סערת רגשות, אולם סבורני כי קיימת חשיבות רבה לשאלה מתי בדיוק היתה סערת רגשות זה, שכן עניין זה קשור לסיוע, כפי שיפורט להלן.

האם אכן היתה סערת רגשות והיה בכי כאשר המתלוננת מספרת על האירוע, עוד לפני האלימות, או שהבכי הוא למעשה הבכי שהיה בעקבות האירוע האלים, ולאחר מכן כאשר האם מספרת את הדברים לשוטר, לאחר הגעתו, שהיתה לאחר האירוע האלים, כפי שעולה מהסרטון ת/17.

אני מוצא את קיים ספק בשאלה האם הבכי של המתלוננת היה גם לפני האירוע האלים.

כפי שראינו קיימות גרסאות שונות ביחס לאופן הגילוי, וכיצד סיפרה המתלוננת, האם בשירותים, האם בנוכחות האם בלבד, או בסלון ביתה של השכנה, בנוכחות השכנה, והאם הבכי היה רק בשלב של האלימות או גם קודם לכן.

כפי שיפורט להלן, דרישת הסיוע כאשר עדות קטין נמסרת בחקירת ילדים, ללא העדת הקטין, יכולה להתקיים גם בהינתן ראיה על סערת רגשות בעת הגילוי, וכאשר הקטין מספר על האירוע.

מכאן, כי ביחס לדרישת הסיוע קיימת חשיבות למועד של אותה סערת רגשות ואותו בכי, וגם לשאלה האם אותה סערת רגשות או בכי הינם כתוצאה מחשיפה כאמור, או כתוצאה מאירוע אחר.

מהאמור לעיל, עולה ספק אם סערת הרגשות היתה בשלב שקדם לאלימות. מת/17 עולה בכי וסערת רגשות של האם ושל המתלוננת, אולם, ת/17 צולם לאחר אירוע האלימות.

ביחס למצולם בת/17 – אני מוצא כי קיים ספק בשאלה האם סערת הרגשות שם הינה כפועל יוצא מהאירוע האלים אשר המתלוננת חוזה בו דקות קודם לכן, או שמא מהאירוע הנטען בכתב האישום.

גם ביחס לדרישת הסיוע, יש צורך שהראיות המקימות את הסיוע, יהיו ראיות אשר עומדות במבחנים הראייתיים במשפט הפלילי.

במצב דברים בו דקות קודם לבכי המצולם, קטינה בת 8 שנים ומחצה, עדה מקרוב, ונוכחת באירוע אלים וקשה בין אביה לבין השכן, אירוע המקים סערת רגשות רבה, עולה ספק האם בכי זה של הקטינה הינו כתוצאה מאירוע קשה זה, או שמא כתוצאה מהמיוחס לנאשם בכתב האישום, אשר אירע לפני האירוע האלים. ספק זה מעלה קושי לקביעה אשר ב"כ המאשימה מבקשים שייקבע, על כי מת/17 ניתן ללמוד על הסיוע הנדרש.

דרישת הסיוע – וספק בהתקיימותה

12. [החוק לתיקון דיני הראיות \(הגנת ילדים\)](#), תשט"ו-1955- קובע :

9" (א) עדות בעבירה המנויה בתוספת, שתועדה בידי חוקר ילדים בהתאם להוראות חוק זה, וכן זכרון דברים או דין וחשבון לענין חקירה שתועדה כאמור, שנרשמו בידי חוקר ילדים בשעת החקירה או אחריה – כשרים להתקבל כראיה בבית משפט.

(ב) שוכנע בית המשפט כי ננקטו כל האמצעים הסבירים לתיעוד החקירה באמצעות וידאו או הקלטה קולית בהתאם להוראות סעיף 5א, אולם הקלטת החקירה לא צלחה בשל תקלה טכנית, רשאי בית המשפט לקבל כראיה, תיעוד בכתב של החקירה שנעשה בידי חוקר הילדים, במקום קלטת חקירה.

11. לא יורשע אדם על סמך ראיה לפי סעיף 9, אלא אם יש לה סיוע בראיה אחרת."

התוספת הראייתית הנדרשת מקום שהקטין אינו מעיד בבית המשפט הינה סיוע. בהתייחסות למהותו של סיוע זה והתנאים להתקיימותו נפסק כי על הראיה לעמוד בשלושה תנאים מצטברים שהם – מקור נפרד ועצמאי, ראיה מסבכת, ועליה להתייחס לנקודה ממשית במחלוקת.

זוהי תוספת ראייתית משמעותית, ומשקלה יכול וישתנה בהתאם לטיב ולמשקל הראייתי של העדות הטעונה סיוע. כך, ככל שלעדות הקטין ינתן משקל רב יותר, כך ניתן יהיה להסתפק בראיית סיוע שמשקלה מועט יותר ולהיפך.

נקבע לא אחת כי סערת רגשות ומצב נפשי של מתלונן בסמוך לאירוע או בעת שמתגלה האירוע, יכול להוות את הסיוע הנדרש, ונקבע כי על המצב הנפשי להיות ניכר ולא שולי.

לענין עצם הדרישה לסיוע במקרה של הרשעה על סמך עדות ילד בפני חוקר ילדים ר' ע"פ 446/02 מ"י נ' קובי (29.7.2002):

"הרשעה על סמך עדותו של ילד בפני חוקר ילדים טעונה סיוע (סעיף 11 לחוק הגנת ילדים). דרישה זו היא בבחינת שובר הקבוע בצד ההקלה הראייתית הקבועה בחוק הגנת ילדים: מחד גיסא, מכשיר החוק את עדות הילד שנגבתה על-ידי חוקר הילדים, כחריג לכלל הפוסל עדות שמיעה, תוך פגיעה בזכותו של הנאשם לעמוד מול מאשימיו ותוך סטייה מן התפיסה הרואה חשיבות רבה בקיום חקירה נגדית של עד כאמצעי לגילוי האמת. מאידך גיסא, מבטיח החוק כי לא יורשע אדם על יסוד עדות שנגבתה על-ידי חוקר ילדים, אלא אם נמצא לה בחומר הראיות סיוע."

ביחס לתנאים לדרישת הסיוע, ולמשקלה אל מול משקל העדות הצריכה לסיוע ר' ע"פ 7508/10 פלוני נ. מ"י [פורסם בנבו] (27.8.2012)-

"על ראיית הסיוע לעמוד בשלושה תנאים מצטברים: על הראייה לבוא ממקור נפרד ועצמאי ביחס לעדות הטעונה סיוע; על הראייה לסבך, או לפחות, להיות נוטה לסבך, את הנאשם, במובן זה שהיא אינה מתיישבת עם גרסתו; ועל הראייה להתייחס לנקודה ממשית ביריעת המחלוקת שבין התביעה לבין הנאשם. ...

בנוסף, נקבע בפסיקה, כי המשקל הראייתי של הסיוע עשוי להשתנות בהתאם לטיבה ולמשקלה הראייתי של העדות הטעונה סיוע, בבחינת כלים שלובים. בהתאם לכך, ככל שניתן לעדות הטעונה סיוע משקל רב יותר, כך ניתן להסתפק בראיית סיוע שמשקלה מועט יותר. כמו כן נקבע בפסיקה כי רוחב יריעת המחלוקת בין התביעה להגנה ישליך על אופיה של ראיית הסיוע הנדרשת."

להיות התוספת בבחינת תוספת ראייתית משמעותית – ר' ע"פ 7938/10 פלוני נ' מ"י [פורסם בנבו] (18.11.2012)-

"דרישת הסיוע נסבה על תוספת ראייתית משמעותית יותר – ראייה ממקור נפרד ועצמאי, המסבכת את הנאשם או נוטה לסבכו באחריות ומתייחסת לנקודה ממשית השנויה במחלוקת".

לגבי טיבה של ראיית הסיוע והלך הרוח של הקרבן - ר' ע"פ 7086/93 פלוני נ' מ"י [פורסם בנבו] (19.9.1994)

"אמרנו לעיל כי עדותו של הקטין שנגבתה ונרשמה על ידי חוקר נוער טעונה סיוע בראיה אחרת - ראייה אחרת זו מה טיבה? אפשר שתהיה זו התוודות או ראשית התוודות, הנשמעת מפיו של הנאשם או משתמעת מכלל גירסתו. יכול שהיא תמצא בראיות אוביקטיביות שנמצאו בשטח. יכול שהיא

תוסק מתוך שקרי הנאשם בהצגת גירסתו בבית המשפט. מקובל היה עלינו מאז ומתמיד שראיית סיוע כזו עולה גם מתוך תיאור התנהגותו של קורבן העבירה בהקשר לעבירת המין המיוחסת לנאשם ושע פי הנטען ביצע בקורבן העבירה. הלך הרוח של הקורבן סמוך לאחר ביצוע העבירה או בסמיכות זמן או בהתייחסות ישירה לארוע הקשור למעשה, שהיה בו כדי להעלות מחדש בתודעת הקורבן את הארוע הטראומטי ולהסעיר את רוחו."

למצב נפשי של מתלונן כסיוע, וקביעה כי לא כל מצב נפשי או רגשי דיו לענות על דרישת הסיוע ר' ע"פ [9608/11 מ"י נ' פלוני](#) [פורסם בנבו] (7.7.2014)-

"באשר למצבה הנפשי של המתלוננת, אכן הלכה היא כי מצבו הפיזי והנפשי של קורבן לעבריינות מין בסמוך לאירוע נטען מהווה ראיה עצמאית. ראיה זו יכולה להוות חיזוק לגרסה מרשיעה, ואף למלא את דרישת הסיוע".

.....

"עם זאת, יש לדייק ולחדד: לא כל מצב נפשי או רגשי דיו כדי לענות על דרישת הסיוע. מהדוגמות המופיעות בפסיקה שהובאה לעיל מתברר כי המצב הרגשי או הנפשי חייב להיות ניכר ולא שולי, למשל: מצב בו המתלוננת סוערת (לדוגמה נוספת ראו ע"פ [3626/99 ע"פ](#) עופר אלימלך נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.1.2001)). בהקשר זה נאמר בפסיקה: "על מצבו הנפשי של הקורבן לאחר מעשה מעיד, בדרך-כלל, אדם שהיה עד לגילוי חיצוני בהתנהגותו של הקורבן, לדוגמה: התפרצות בכי, סערת רגשות, פחד, היסטריה ותגובות אחרות שיש בהן כדי ללמד על המתחולל בנפשו פנימה. ניתן לומר שעדות כזאת היא מעין "צילום רנטגן" של נפש הקורבן, כמו "צילום רנטגן" של גופו, שזה כמו זה קבילים כזאת היא מעין "צילום" של נפש הקורבן, הוא מהימן, ועד כמה יש בו ללמד על המתחולל בנפשו של הקורבן פנימה, תלויה בגורמים שונים, אך בעיקרה משפיעה היא על המשקל המיוחס לראיה, ולא על קבילותה" (עניין אפרגן, בעמ' 784)".

.....

"כאמור לעיל, פסקי-דין רבים הכירו בתיאור מצב נפשי כאפשרות לראיה מסייעת. המצב הנפשי המהווה ראיה סיוע אינו אחיד. הוא עשוי להשתנות ממקרה למקרה: לפעמים מדובר בהתפרצות בכי, ולפעמים בהתכנסות פנימה לא-אופיינית".

.....

"כאמור תלונותיה המיידיות אינן בגדר סיוע כשלעצמן, אך בכוחן לחזק את ראיה הסיוע בדמות מצבה הנפשי של הקטינה".

להיות עדות ביחס למצבו הנפשי של הקורבן בבחינת סיוע - ר' גם ע"פ [8631/13 פ"פ](#) פלוני נ' מ"י [פורסם בנבו] (10.3.2016) :

"הלכה פסוקה היא כי עדות בדבר מצבו הנפשי של קורבן עבירת מין בתקופה הרלבנטית לכתב האישום עשויה להוות סיוע לגרסתו (ראו למשל: ע"פ [7086/93 פ"פ](#) פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (19.9.1994); ע"פ [7508/10 פ"פ](#) פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27.08.2012))."

ור' ע"פ 2470/15 פלוני נ' מ"י [פורסם בנבו] (25.10.2015):

"כפי שציינתי בע"פ 2454/11 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.4.2013), מצב נפשי של מתלוננת בעבירות מין, בעת חשיפת הפרשה, עשוי לשמש סיוע לעדות שניתנה בפני חוקר ילדים, אשר התקבלה כראיה במשפט, בהתאם לסעיף 9 לחוק הגנת ילדים..."

ור' ע"פ 6140/11 פלוני נ' מ"י [פורסם בנבו] (9.5.2012):

"הלכה מבוססת היא כי מצב נפשי קשה של קורבן עבירת מין בתקופה הרלבנטית לכתב-האישום עשוי להוות סיוע לגרסתה [ראו למשל: ע"פ 6375/02 בבקוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 428, 419 (2004)] וכי לא תמיד נדרש כי המצב הנפשי הקשה יתגלה בסמוך לאירוע הנטען. כך הסבירה, בעניין אחר, חברתי השופטת א' חיות: "מצב נפשי קשה יכול להוות סיוע לא רק מקום שהוא מתגלה סמוך לאחר קרות האירוע, אלא גם כאשר הוא מתגלה בסיטואציה, כגון חקירה, שבה צפה הטראומה ועולה מחדש בזיכרונו של קורבן העבירה".

13. הנה כי כן, דרישת הסיוע הינה מהותית, היא מתחייבת בדין, ובלעדיה החוק אינו מאפשר הרשעה בנסיבות בהן העדות המרכזית הינה עדות אשר תועדה בידי חוקר ילדים, ללא עדות המתלונן בבית המשפט.

ב"כ המאשימה טענו לסיוע מכוח ת/17 שהוא הסרטון אשר צולם במצלמת הגוף של השוטר אשר הגיע למקום. בסרטון זה אכן נחזית הקטינה בוכייה ובסערת רגשות, אך לא רק היא כך, אלא גם אמה ולמעשה כל הנוכחים.

ראיה זו יכולה היתה להיות ראיה המקימה את דרישת הסיוע, ואולם, ספק עולה בשאלת סיבת הסערה, הבכי, והמצב הנפשי הנחזה מהראיה.

כאמור, דקות קודם לכן, הקטינה, בת 8 שנים ומחצה, נוכחת באלימות קשה המתרחשת בין אביה לבין הנאשם. לא יכול להיות חולק כי הזו באירוע אלים זה, כדי להוות אפשרות לאותה סערת רגשות ואותו בכי.

ההתייחסות למצב הנפשי של מתלונן, קטין, כסיוע, וקבלת מצב נפשי זה כראיה העומדת בדרישה שנקבעה בסעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) מחייבת מסקנה עובדתית על כי מצב נפשי זה קשור באירוע הנטען, קשור בגילוי של האירוע הנטען, או בגילוי של האירוע הנטען.

התנאי השלישי לתוספת הראייתית של הסיוע, הינו כי על הראיה להתייחס לנקודה משמעותית ביריעת המחלוקת. דהיינו על הראיה, סערת הרגשות, של הקטין, להיות קשורה לאירוע נשוא כתב האישום, ולא לאירוע אחר.

ככל שקיים ספק האם אותה סערת רגשות נובעת נשוא כתב האישום או שמא מאירוע אחר, הרי שספק זה צריך לעמוד לזכותו של נאשם, במובן זה שמקום זה ספק בהתקיימות הדרישה הראייתית של הסיוע.

בענייננו, מדובר בספק של ממש ואינני מוצא כי ניתן לקבוע ברמה הנדרשת במשפט הפלילי, כי בכייה של המתלוננת הנחזה בסרטון ת/17, נובע אך מהאירוע המתואר בכתב האישום.

מסקנתי היא שלא ניתן לקבוע מעל לספק סביר, שבכי ומצב נפשי זה אינו נובע מהאלימות הקשה אשר המתלוננת הקטינה נוכחת בה דקות קודם לכן.

לכך יש להוסיף את חוסר העקביות העולה מעדות המתלוננת כאמור לעיל.

כמצוטט לעיל, ככל שהמשקל של העדות הצריכה לסיוע גדול ומשמעותי יותר, ניתן יהיה להסתפק במשקל פחות לסיוע, ולהיפך.

בענייננו, סבורני, כי לאור המתואר לעיל, הרי שעל דרישת הסיוע להיות בעלת משקל משמעותי ביותר.

לכך יש להוסיף ספק שעולה מהעובדה שמבוגרים, שני הוריה של הקטינה בת 8 שנים ומחצה, מתארים את האירוע באוזניה, בזמן אמת, וחוזרים על כך, פעמיים במסגרת ת/17 בנוכחותה של המתלוננת.

לא ברורה מידת השפעת דברים אלו על המתלוננת, ומכל מקום, כפי שפורט לעיל, עדות המתלוננת כוללת שינויים, ושורה של תיאורים המשנים גם את סדר הדברים, והכל באופנים אשר לא קיבלו הסבר המניח את הדעת.

יש להבהיר כי אין באמור כדי מסקנה כי האירוע לא אירע. אין באמור כדי מסקנה כי הקטינה אינה דוברת אמת.

ואולם, לצורך קביעת ממצא ראייתי ברמה הנדרשת במשפט הפלילי, קיים קושי לקביעה שכזו בהינתן כל האמור לעיל.

משכך, ההחלטה איננה בבחינת קביעה פוזיטיבית, אלא הינה לאור קיומו של ספק סביר.

עדות הנאשם

14. אין בעדות הנאשם ובגרסתו כדי להקים סיוע. שקרי נאשם, סתירות בעדותו, ראשית הודיה, תיאורים של פרטים מוכמנים כאלה ואחרים, כל אלו יכולים היו להקים סיוע בפני עצמם, ואולם, אינני מוצא התקיימותם.

בעדותו הנאשם מאשר שהיה במקום, איננו מאשר מאומה מהמיוחס לו בכתב האישום, אני מוצא את עדותו מהימנה.

הנאשם אישר כי היה במשך כשלוש דקות עם המתלוננת ואחיותיה בחדר המדרגות ללא נוכחות הוריהן (פרוי' עמ' 350 שוי' 29-23).

הנאשם יכול היה להכחיש גם עובדה זו, אולם לא עשה כן.

לא מצאתי לקבל את טענות ב"כ המאשימה על כי גרסת הנאשם היא מניפולטיבית, ולא מצאתי ממש בטענות אלו.

טענות ביחס למסירת מסמכי וועדת אבחון, אינני מוצא רלבנטיות להן, ואינני מוצא מקום להרחיב בעניין זה. הטענות של ב"כ המאשימה אינן לקיומן של סתירות אלא, בטענה שהיה על לומר דברים

כאלה ואחרים לחוקרת, ונטען כנגדו שסירב לשתף פעולה בחקירה נוספת בה יכול היה לומר כי גרסת השכנה אינה אמת.

סבורני, בהינתן המסקנות ביחס לעדותה של השכנה, אין להחזיק כנגד הנאשם עניין זה.

סוף דבר

15. מכל האמור, המסקנה היא כי המאשימה לא עמדה בנטל המוטל עליה, לא הוכח מעל לספק סביר המיוחס לנאשם בכתב האישום המתוקן, ולא התקיימה דרישת הסיוע המהווה תנאי להרשעה. אשר על כן, אני מורה על זיכוי הנאשם, מחמת הספק, מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום המתוקן.

<36>
ניתנה והודעה היום כ"ה אדר תשפ"א, 09/03/2021 במעמד הנוכחים.

יואל עדן, שופט

הוקלד על ידי חנה פלקר
יואל עדן 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)